

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

NR. 6

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1973 METŲ VASARIO - FEBRUARY 6

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

68-TIEJI METAI

KELEIVIS

Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$7.00
pusei metų — 6 months .. \$4.00

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1966

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

Sovietai Simą Kudirką marina badu

Kaip žinome, sovietų žvejų laivo radistas Simas Kudirka 1970 m. lapkričio 23 d. buvo pabėgęs į JAV-bių pakrančių apsaugos laivą, bet bukapročiai Amerikos pareigūnai jį išdavė rusams. 1971 m. gegužės mėn. S. Kudirka buvo nuteistas 10 metų kalėti sunkių darbų stovykloje. Teisme jis drąsiai pareiškė: "Prašu suteikti mano tėvynei Lietuvai nepriklausomybę!" Dabar S. Kudirka yra kankinamas Mordovijos lageryje.

Š. m. sausio 26 d. New York'e įvyko Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Tarybos posėdis.

Vicepirmininkas Juozas Audėnas Tarybą informavo apie paskutinių dviejų mėnesių Valdybos veiklą. Jis priminė apie okup. Lietuvoje nesilaikančią Bažnyčios persekiojimą, dėl kurios laisvės tauta atkakliai kovoja. Tos kovos padariniai yra nuolatiniai kunigų teisimai, žmonių, ypač moksleivių, persekiojimai, ir pan. Gyventojai daug rizikuoja, rašydami pareiškimus, peticijas, skundus — ir viskas atsimuša, kaip žirniai į sieną. Paskutiniu metu buvo surinkta daug tos kovos dokumentų. Jau išleisti du dokumentų leidiniai, pavadinti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Jie skelbiami Eltoje, ir numatoma išleisti atskirą leidinį anglų kalba.

Pranešėjas pasakė, kad Vlikas turi tikrų žinių apie Simo Kudirkos gyvenimą sunkių darbų vergų stovykloje.

Simo Kudirkos dienos darbo norma esanti kibiro išnešioti dvi tonas cemento, karučių vežioti žvyrą ir smėlį.

Visą dieną jis esąs maitinamas ta pačia sriuba, kurią įdedama 10 gramų aliejinių riebalų. Per mėnesį gaunęs 750 gramų cukraus.

Kol Kudirka neiškalėsias penkerių metų, tol jam nebūsią leista priimti riebalų iš šalies.

Valdyba tuo reikalu numato kreiptis į JAV prezidentą.

Taryba buvo painformuota apie Valdybos nusistatymą, kaip š. m. Vasario 16 minėjimuose surinktos aukos turėtų būti paskirstytos tarp Vliko, Altos ir JAV L. Bendruomenės.

Artinantis metinei sukakčiai (gegužės 14 d.), kai Romas Kalanta Kaune paaukojo savo gyvybę dėl Lietuvos laisvės, valdyba yra nutarusi išleisti gerai pagamintą jo paveikslą, kuris turėtų būti matomas kiekvienos lietuvių šeimos namuose.

J. Audėną papildė vicepirmininkas Jurgis Valaitis, painformuodamas apie Baltų Santalką, kuriai dabar vadovauja lietuviai dr. J. K. Valiūnas, J. Valaitis ir A. Razgaitis.

Pirmame Santalkos posėdyje, įvykusiame sausio 22 d., buvo apsvaistytas: a) Europos Saugumo Konferencija, kurios paruošiamieji darbai vyksta Helsinky. Vlikas savo memorandumą jau pasiuntė, estai ir latviai ruošiasi pasiųsti; b) Baltų Informacijos Centro organizavimas; c) Studijuoti Sovietų S-gos užsimojimą padaryti "respublikų" sienų pakeitimus ir kaip jie galėtų paliešti okupuotas Baltijos valstybes.

Visus iškeltuosius klausimus Tarybos nariai išsamiai diskutavo.

Posėdžiui pirmininkavo Rima Čerkeliūnienė, socialdemokratų atstovė, sekretoriavo Juozas Pažemėnas Vienybės Sąjūdžio atstovas

Komunistai rusina ir Sibira

Užėmę Karaliaučiaus sritį, komunistai visų miestų ir vietovių pavadinimus pakeičė rusiškais. Pastaruoju metu jie tą rusinimo darbą ėmė daryti ir Sibire, pakeisdami kinietiskus vardus rusiškais.

Pav., kasyklų ir elektros energijos centras Suchan dabar jau vadinamas Partizansk, švino kasyklų centras Tetyuchin pavadintas Dalnegorsku ir pan.

Kartu su sovietais skris į erdvę

Erdvės tyrinėjimų įstaiga paskelbė, kad jau išrinkti astronautai, kurie 1975 m. erdvėje susitiks su sovietų kosmonautais ir su jais kartu atliks kelis skridimus aplink žemę.

Tai bus pirmas dviejų valstybių erdvėlaivių susitikimas, susijungimas ir bendra kelionė erdvėje.

Tame skridime dalyvaus šie amerikiečiai: Donaldas Slaytonas, Thomas Staffordas ir Vance Brandas.

Marinas prikeltas iš mirusių

Marinas Ronaldas Ridgeway prieš 5 metus buvo paskelbtas žuvęs. Jo visas dalinys Vietname buvo komunistų išžudytas, lavonai rasti tik po mėnesio, todėl negalima buvo jų atpažinti.

Dabar paaiškėjo, kad jis vienas iš to dalinio buvo patekęs į nelaisvę ir dabar grįš pas savo motiną, kuriai jis bus antrą kartą gimęs.

Popiežius paskyrė 30 kardinolų

Popiežius Paulius VI kardinolais pakėlė 30 vyskupų. Jų pakėlimo iškilmės bus kovo 5 d. Romoje.

Naujųjų kardinolų tarpe yra 3 amerikiečiai. Vienas jų — ir Bostono arkivyskupas Madeiros.

Piktadarys peršovė sen. J. Stenni

Praeitą savaitę senatorius iš Mississippi Johnas Stennis, senato karinių reikalų komiteto pirmininkas, pripažino, kad jo namų buvo apipilętas ir pavojingai sužeistas. Jis Reed ligoninėje tebekovoja su mirtimi.

Nuteisė senatorių už kyšius

Buvęs JAV senatorius iš Marylando valstijos Danielis Brewsteris už kyšių ėmimą nuteistas nuo 2 iki 6 metų kalėti ir dar sumokėti \$30,000 baudos.

Tai nebe pirmas atsitikimas, kad rinkiniai atstovai nuslysta į kriminalinius nusikaltimus.

JAV prekyba su Kinija nuo \$ 5 milijonų apyvartos 1971 metais siemet jau kilo iki \$400 milijonų ir dar vis auga.

Išaiskinta narkotikų šmugelininkų grupė, kurią sudaro 52 turkai. Vienas jų yra net Turkijos parlamento narys.

Nauja šluota geriau šluoja

Anglikasių unijos vadovybė buvo susisukę lizdą visokie savanaudžiai, kurie paprastai anglikasių reikalaus neshūpino. Praeitų metų rinkimai, kuriuos stropiai prižiūrėjo teisingumo įstaigos, tuos savanaudžius iššlavė. Unijos prezidentu buvo išrinktas Arnoldas Milleris, kuris su kitais vadais jau parodė, kokių kelių jis ves uniją.

Senoji vadovybė unijos vadui Boylei buvo paskyrus pensiją \$50,000. Ji dabar sumažinta iki \$16,000. Žymiai buvo pakeltos pensijos ir kitiems aukšties unijos pareigūnams, kurios dabar taip pat sumažintos.

Naujasis pirmininkas savo algą sumažino nuo \$50,000 iki \$35,000.

Eilinis anglikasys pensijos gauna \$1,800 metams.

Už savo klaidas turi atsakyti

Daug Amerikos jaunuolių, norėdami išvengti karinės prievolės, pasitraukė į Kanadą, Švediją ir kitur. Spėjama, kad Kanadoje tokių yra kelios dešimtys tūkstančių, Švedijoje keli šimtai.

Kai karas pasibaigė ir prievaloma karinė prievolė panaikinta, jie norėtų grįžti namo. Turi jie čia ir užtarę, bet prez. Nixonas pareiškė, kad jis jiems amnestijos nepaskelbs. Jie gali grįžti, bet kiekvienas jų turės atsakyti už savo klaidą, turės paklusti teismo sprendimui.

Belaivų laukiama su viltim ir rūpesčiu

Amerikiečių belaisvių grįžimo iš Vietnamo komunistų nelaisvės, rodos, visi laukia su dideliu nekantrumu, o jau ypač jų šeimos ir artimieji. Daugelis jų yra vedę, palikę namie mažamečius vaikus ar kūdikius, kurie dabar jau paaugo ir pirmą kartą pamatys savo tėvą. Bet artimieji kartu ir rūpinasi, ar tas jų grįžtantis iš nelaisvės šeimos narys nebūna tiek pasikeitęs, kad su juo sunku bus sugyventi.

Yra ir tokių žmonių, kurios savo grįžtančių vyrų nelaukia, nes per tą laiką jau pasirinko kitą šeimos

Meksikoje drebėjo žemė

Žemės drebėjimas gerkai supurtė Meksiką ir vakarus nuo sostinės. Pacifico pakrantėse ir Colima mieste sugriauta namų. Yra ir žmonių aukų.

Pasiūlė biudžetą \$268.7 bilionų

Prezidentas Nixonas įteikė kongresui federalinį biudžetą \$268.7 bilionų sumos. Jis suvestas su \$12 bil. deficito. Šiais metais, kurie baigsis birželio 30 d. numatoma deficito \$24 biljonai.

Prezidentas siūlo kongresui nedidinti išlaidų, nes labai aukšti mokesčiai ir taip jau piauna gyventojus.

Jis panaikino apie 100 demokratų pradėtų programų, kurios neduodančios jokių raišių o tik ryjancios pinigų, todėl demokratų prezidento biudžetą kritikuoja. Kongrese dėl jo bus smarkių ginčų.

Karalius Hussein Washingtonė

I JAV atvyko Jordanijos karalius Hussein su savo naująja žmona ir čia paviešės kelias savaites.

Kalbama, kad Hussein vizitas turi ryšio su naujais JAV planais grąžinti Artimuosiuose Rytuose taiką. Mat, baigusis karui Vietnamė, JAV dėmesys dabar nukryps į Izraelio ir arabų konfliktą.

Atsisakė pakloti lovą

Kai į Saigoną atvyko Šiaurės Vietnamo paliaubų komisijos delegacijos nariai, jie buvo apgyvendinti amerikiečių barakuose. Amerikos kariai labai supykę, kai karininkai kareiviams liepė pakloti tiems "svečiams" lovas. "Jiems reikia duoti kailį, bet ne patarnauti", šaukė kareiviai.

Kvairs susprogdino kavinę

Miami Beach Concord kavinėje įvyko didelis sprogdymas, kuriame buvo sužeistas apie 50 žmonių. Sprogimas įvyko dėl padėto specialaus įtaiso.

Dabar policija suėmė kažkokį kvailį, kuris tą kavinę visai be priežasties susprogdino.

Šiaurės Airijoje susirėmimai tarp protestantų ir katalikų taip padažnėjo, kad skaičius tiek padidėjo, kad bijoma atviro civilinio karo. Manoma, kad britų kariuomenė turės užimti visą tą kraštą ir suvaržyti visas civilines laisves.

Bostone atrastas jau septintos jaunos mergaitės lavonas, kurios buvo per palyginamai trumpą laiką visos pasmaugtos. Yra laikomas suimtas ir įtariamas žudikas.

Taika lėtai žingsniais žengia į Vietnamą

Susirėmimų skaičius mažėja. Tarptautinės komisijos pradėjo dirbti. Laukiama belaisvių paleidimo. Atminuojami Š. Vietnamo uostai. Deramasi dėl būsimų rinkimų.

Taika Vietnamo vis dėlto grįžta, nors ir labai lėtai ir atsargiais žingsniais, nors dar jos takas vis dar nutaškytas kraujo lašais.

Kaip žinome, po taikos sutarties pasirašymo karo veiksmams staiga nepasibaigė, ir krašte vyko dar šimtai pietų vietnamiečių ir komunistų susirėmimų, pareikalavusių taip pat kelių šimtų gyvybės aukų. Mat, komunistai prieš taikos įgyvendinimą stengėsi užimti kuo daugiau Pietu Vietnamo teritorijos, o pietų vietnamiečiai — kuo daugiau jos išlaisvinti. Bet pastaruoju laiku susirėmimų skaičius jau žymiai sumažėjo, nors kai kur dar vyksta net tankų kovos.

Po ilgesnių ginčų dėl procedūros pagaliau Saigone ėmė posėdžiauti Tarptautinė kontrolės ir taikos vykdymo priežiūros komisija. Jau suvežta į Vietnamą ir apie 1600 tarptautinių "taikos sargų", kurie skirstomi į numatytus punktus ir turės daboti, kad karo veiksmams visškai baigtųsi ir neatsinaujintų.

Amerikiečiai atitinkamai pasiruošę laukia belaisvių grąžinimo iš Šiaurės Vietnamo ir kitų komunistų užimtų sričių. Dabar bus grąžinti 562 amerikiečių kariai ir 23 civiliai. Jie bus tuoj pervežti į Tailandą ir kitas amerikiečių karo bazes, kur jiems parengtos ligoninės ir laukia visokeriopa medicinos pagalba.

Prostitučių streikas Marseilles

Visokių streikų esame regę, bet kad sustreikuotų prostitutės, tokio "dyvo" dar nėra buvę. O štai Prancūzijoje Marseilles mieste, prie Viduržemio jūros, jos ėmė ir paskelbė streiką.

Jos protestuoja dėl jupersekiojimo ir išleistame atsisaukime aiškina, kad reikia gelbėti šeimas nuo venerinių ligų, kurias platinančios visokios "mėgėjos", neturinčios profesinio pasirušimo ir atsakomybės jausmo. Jos prašo leisti verstis savo "profesija", reguliariai jas tikrinant medicinos personalui. Dėl to streiko skundžiasi taksių šoferiai, restoranų, viešbučių, gražio salonių savininkai, nes sumažėjo būsimos.

Pradėjus grąžinti belaisvius, JAV laivynas tuoj pat pradės atminuoti Haiphongo ir kitus Š. Vietnamo uostus. Tam sutarties punktui vykdvti jau yra nuvykusi amerikiečių specialistų grupė į Šiaurės Vietnamą. Pakrančių minos, kurių ten prisėta keli tūkstantčiai, būsiandos minogaudžių iš jūros išeraibytos ar specialiais elektroniniais įtaisais su-sprogdintos.

Amerikos lektuvai jau atskridino iš Hanojaus į Saigoną 220 komunistų delegacijos pagelbinio personalo. Pietu Vietnamo vyriausybė įsakė savo atstovams su komunistais nesisiekti, bet pasitarimai vistiek vyksta ir be to mandegumo ženklų.

Komunistų delegatai pareiškė spaudos atstovams, kad jie trensiasis taikos sutarti skrupulingai vykvti. Jie, esa, džiaugiasi, kad juos čia yra apsuve žurnalistu foto kameros ir mikrofonai, o ne bombos, kaip anksčiau...

Is kitų taikos įgyvendinimo link vedančių žingsnių verta paminėti ir Parvžiuje prasidėjusias Pietu Vietnamo vyriausybės ir Viet Kongo, arba Išlaisvinimo Fronto, betarpiškas derybas, kur turės būti susitarta dėl būsimu rinkimų ir kitais būsimu sugyvenimo klausimais.

Be to, neužmirština, kad nuo vasario 10 d. iki 13 d. Hanojuje laikysis dr. H. Kissingeris. Jis vykstas "susiapžinti su Šiaurės Vietnamo atstatymo problemomis" ir pokariniu jo santykiu su JAV galimybėmis. Is Hanojaus jis vyks į Pekinga tartis su Kinija prekybos išplėtimu ir kitais reikalais.

Taip pat vis daugiau kalbama apie galimą taiką Laose ir Kambodijoje.

Idomu tai, kad Hanojaus komunistų spauda ir radijas labai susiprintai skelbia, kad jie šį karą yra laimėję, kad per Š. Vietnamo bombardavimą buvo numušta tiek daug amerikiečių B52 didžiųjų lėkuvų, jog tas faktas privertęs prez. Nixoną pasirašyti taikos sutartį. Gi amerikiečiai skelbia visai priešingai.

Daug davinų rodo, kad Indokinijos taika priklauso ne tiek nuo vietinių kariuonėjančių pusų, kiek nuo didžiųjų politinių galybių — JAV, Sov. S-gos ir Kinijos — savanaudiskų interesų.

Vasario 16-sios minėjimų reikalai

Artėja Vasario šešioliktoji. Tai mūsų tautos didžioji šventė, sujungianti mus į vieną šeimą ir verčianti pasigilinti į šios šventės prasmę, atnaujinti pasiryžimą darniai ir nepailstamai dirbti, kad Lietuvos nepriklausomybė būtų greičiau atstatyta.

Sekant gražią tradiciją, Vasario 16-sios minėjimų rengėjai vykdo lėšų telkimą Lietuvos laisvinimo darbams remti. Visuomenė tam pritaria, ir todėl didžioji laisvinimo darbas skirtų lėšų dalis yra surenkama šiame laikotarpyje. Tų lėšų dalis pasiekdavo ir Tautos Fondą, kuris sudaro Vliko darbų finansinį pagrindą. Tačiau Vliko darbai negali remtis atsitiktine pinigine parama iš gausiausios ir turtingiausios išeivijos dalies, gyvenančios Jungtinėje Amerikos Valstybėje.

Vliko Valdyba mano, kad laisvinimui lėšų telkimo klausimas JAV-se, susitarus su ALTA ir JAV LB, turėtų būti peržiūrėtas iš pagrindų: iš kitos pusės, turėtų būti surastas šių organizacijų su Vliku bei jo darbais tikslingesnis ryšys, tačiau, kol tai bus pasiekta, praeis kiek laiko.

Todėl Vlikas, kaip vadovaujantis laisvinimo veiksnys, turi pareigą kvieisti organizacijas ir visuomenę šiais metais laikytis šios tvarkos ir įsipareigojimų:

1. Visos minėjimų metu ar proga renkamos lėšos skiriamos Lietuvos laisvinimo darbui, ir tik šiam tikslui gali būti naudojamos.

2. Laikantis principo negriauti, kas praėjusių kartų sukurta, ir pripažįstant, kad ALTA ir dabar efektingai ir energingai veikia, aukų telkimo pirmenybė ir atsakomybė JAV-se priklauso ALTai.

3. Vietose, kur nėra veikiančių ALTos skyrių, Vasario 16-sios minėjimus rengia ir lėšų telkimą vykdo JAV LB padaliniai, ar kuri kita veiksminga lietuvių organizacija.

4. ALTA ir JAV LB Krašto Valdyba bei kitų organizacijų minėjimų rengėjai ir rinkliavų vykdytojai skiria ne mažiau 40% surinktų sumų Tautos Fondui. Likę pinigai persiunčiami ALTos centrui arba JAV LB Valdybai pagal iš anksto padarytus ir paskelbtus įsipareigojimus. Vietose to lėšos gali būti naudojamos tik laisvinimo darbams remti.

Vlikas tiki minėjimus rengiančių organizacijų gera valia ir laukia jų nuosirdaus bendradarbiavimo šiame reikale. Iš savo pusės Vlikas rengėjams pažada visą galimą paramą.

Vlikas prašo ir ragina visus lietuvius šiuo kritišku Lietuvai metu gausiai dalyvauti Vasario 16-sios minėjimuose ir dosniau nei praityje aukoti Lietuvos laisvinimo veiklai paremti.

(ELTA)

P.S. Šias mintis bei siūlymus Vliko valdyba sausio 15 d. laišku pasiuntė Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos pirm. dr. K. Bobeliui ir JAV LB valdybos pirm. V. Volertui.

Mes raginame savo skaitytojus ir kitus dosniai aukoti o minėjimų rengėjus elgtis taip, kaip Vliko valdyba siūlo.

Paskutinės imperijos griuvimo belaukiant

Karai pagimdo ir sugriaua visokios rūšies imperijas — tautų kalėjimus. Pirmasis pasaulinis karas sugriovė kaizerinę imperiją ir supurtė prancūzų, britų milžinus; antrasis — sugriovė britų, prancūzų imperijas, o į jų vietą neregėtos vergijos rep-lemis susikūrė Kremliaus imperija. Kieta, rūsti, visam pasauliui grumojanti jėga, neregėtas tautų kalėjimas.

Vargu išorinės jėgos, pav. dolerį gaudančios JAV-bės ar apdaužytos Europos likučiai išdrįs betkokiomis priemonėmis susiremti su Rusijos komunizmo antklode apsisiautusia imperija.

Bet tautinės garbės ir sa-

varankumo troškimo pažadintas sąjūdis kaskart vis garsiau girdimas tautų kalėjime — Rusijoje. Vargu ar yra dvi nuomonės, kad paskutinę tautų vergijos imperiją šis vis didėjantis sąjūdis ir sugriaua.

Zinoma, reikia turėti ir vilčių, ir dėti daug pastangų palaikant galimai geresnius ryšius su Washingtonu, bet taip pat neužmiršti, kad jam rūpi ir kviečių, ir aplamai biznis. JAV politika ne visada kvaršina ir kvaršins savo gaivų tautų išdavimo uždaviniais. Todėl mums būtina tartis ir nutarti, kokiomis priemonėmis ir

būdais glaudžiau įsijungti į vieną frontą su tautomis, kurios Rusijos viduje ir už jos ribų laisvę kovoja prieš tą paskutinę imperiją.

Nebus jokios naudos, jei tik apgailestausime, kad iki šiol neturėjome laiko ar gal ir noro visu rimtumu jungtiniu pavergtųjų tautų frontu prieš šią komunistinę imperiją susidomėti, kad nepasikėmė bent ukrainiečių pavyzdžiu, kurie ta bendra veikla užsienyje ir pačioje Sovietų Sąjungoje jau seniai susirūpinę. Ta susirūpinimą dar ypač padidino pagriežtė Kremliaus teroras ir nutautinimo politika — rusifikacija, sudaranti pavergtoms tautoms aiškų pavojų.

Nemalonu ir minėti, kad mes beveik neturime jokios literatūros, ypač anglų, vokiečių ir kitomis kalbomis, išsamiau gvildinančios ir nušviečiančios tautų pavergimą ir aplamai tautinį klautimą sovietų imperijoje. O to būtinai reikėtų, ypač tokios informacijos anglų kalba.

Štai New Yorke jau baigiama vieno profesoriaus paruošta (labai pavėluotai) didžiulė per 600 puslapių ir arti 13,000 dolerių kaštuojanti knyga: "Sutartys 1940-45 metų". Bet kažin ar vertė mums leisti per 600 puslapių knygą apie Lietuvos — Sovietų Sąjungos — Vokietijos sutartis, kai tuo klausimu jau yra parašyta išsami biblioteka įvairiomis kalbomis?

Ar nebūtų naudingiau, jei tuos 13,000 dol., skirtų vienai knygai išleisti, būtų padalinę pusiau dviem knygoms po 300 puslapių? Viena jų galėjo būti apie sutartis, o kita — apie tautų kalėjimą — Sovietų Sąjungos imperiją ir tautų genocidą.

Nors Amerikos ir aplamai pasaulinės politikos šandieninė žymė yra klupčiavimas prieš Kremliaus despotiją, bet vis dėlto yra dar ir daug nuosirdžių ir dorų amerikiečių, anglų, prancūzų, italų ir kitų, kurie mūsų laisvės kovą supranta ir ją vertina. Bet juos pasiekime ir patrauksime sau pagalbon ne sausais memorandumais, ne ištaiginguose viešbučiuose priimtomis rezoliucijomis (reikia ir tokių), bet atitinkama mūsų reikalą išsamiai ir rimtai atskleidžiančią spauda — knygomis, laikraščiu ir žurnalų straipsniais.

Dera suvokti, jog atėjome į visai naujos ir labai painios politikos tarpinį, kur nevie-nas politikas gal ir nusigrįš nuo mūsų, sovietams prisitaikymo slinkties paveiktas. Tad reikės ieškoti kitų draugų, sąžiningų ir žmogaus teisių bei laisvę nepardavusių. Tokių dar yra milijonai. Jiems mes turime pateikti knygas ne tik apie suaužytas sutartis, bet ir apie trėmimus, kalinimus, mūsų kovą seniau prieš carus ir jų dvarus ir prieš dabartinį sovietų kėsinišumą į mūsų tautinę gyvybę, apie sąlygas, kurios vertė bėgti į laisvę Kurdirka, Simokačius, Brazinkus ir kitus.

Mūsų veiksniai kaip tik ta kryptimi turėtų pajudėti, o žmonių ir lėšų visada galime surasti.

R. D.

Savanoriai ir Vasario 16-toji

1918 m. vasario 16 d. Vilniuje 20 drąsių vyrų nutarė paskelbti Lietuvą atstatant savo nepriklausomybę. Tai buvo žodis. Bet reikėjo dar didelių pastangų, kad tas žodis būtų įgyvendintas. Tam reikėjo ir ginklų, ir žmonių kraujo, kurio, nesigailėjo Lietuvos ministrų pirmininko Mykolo Sleževičiaus 1918 m. gruodžio 27 d. atsišaukimu paraginti savanoriai-kūrėjai. Jie stoji būriais ir organizuojama Lietuvos kariuomenę krašto ginti nuo iš visų pusių puolantių priešų. Stoji ir apgynę, bet aukų buvo daug.

Šiandien net Paleikių ir jam panašių mėginimai įrodyti, kad nepriklausoma Lietuva atsikūrė svetimųjų pastangomis, yra bergždė. Nepriklausoma Lietuva atgimė tik savo drąsių sūnų pasiryžimu. Jie nebijojo ir savo gyvybę paaukoti dėl Lietuvos laisvės ir laimėjimo.

Iškilmingomis progomis mes prisimename tas aukas, sustoję minutę ju pagarbai susikaupdami. Bet, be žuvusiųjų, dar ir šiandien turime gyvų, kurie anuo metu laisvę noro eiti į frontą savo krašto laisvės ginti. Tada jie buvo žvalūs jaunuoliai, o šiandien jau yra žilagalviai vyrai. Ir juos mes kaip tik pamirštame. O juk tai mūsų krašto nepriklausomybės gynėjai, mūsų laisvės troškimo simboliai. Jau nebeturime gyvo nė vieno Nepriklausomybės akto signataro, ne kažin kiek beliko ir ne-

priklausomybės kovų dalyvių — savanorių-kūrėjų. Todėl turėtume šiuos dar likusius kovotojus dar labiau branginti, juos ko dažniau prisiminti.

Labai gera proga tai padaryti yra ir Vasario 16-sios minėjimuose. Kodėl tuos vyrus nepakviesti į tuos minėjimus specialiais kvietimais, kodėl jiems nepaskirti salė, je garbingiausios vietos? Kodėl minėjimų vadovai negalėtų iš tribūnos tarti jiems šilto žodžio, viešai supažinti su jais šventės dalyvius? Kodėl ta proga nepriminti bent svarbesnių jų žygių? Juk daugelis, ypač jaunesnėji, gali ir nežinoti, kad ir čia, savo tarpe, dar turime anų istorinių laikų savanorių-kūrėjų, kurie yra gyvi mūsų garbingų istorijos dienų liudininkai.

Šiomet Aitos Bostono skyrius, socialdemokratų atstovai pasiūlius, nutarė taip ir padaryti, kaip čia rašoma. Tai bus minint Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 55-ją sukaktį.

Bostone šiuo metu dar yra gyvi šie mūsų savanoriai-kūrėjai:

Antanas Bartašiūnas, Petras Būtenas, Stasys Grižė-Jurgelevičius, Arturas Janavičius, Silvestras Kontautas, Juozas Liutkonis, Kazys Merkis, Ciprijonas Mališauskas, Stasys Santvaras, Antanas Stapolionis, Jonas Uselis ir Juozas Valickas.

Zemaitis

Ką kiti rašo?

Į KOMUNIZMĄ ŽENGIANTIS KRAŠTAS

Sovietų S-gos komunistai plačia gerkle šaukia, kad jų kraštas jau žengia į komunizmą, kada "kiekvienam būsią visko pagal jo nuopelnus ir pareikalavimus". Čia perspausdinam iš Mūsų Pašlogės 1972 m. spalio 16 d. straipsnelį, kurį parašė Roger Liddington Daily American laikrastyje. Tas austrailietis savo akimis matė tą jau "į komunizmą žengiantį kraštą" ir šitaip jį aprašo:

"Sovietų Rusijos 10-tasis kelias, t. y. pagrindinis plentas tarp didžiausių Sov. Rusijos miestų Maskvos ir Leningrado, yra 400 mylių ruožas.

Užsienio turistų keliauti šiuo keliu — tai skaudžių "malonumų" patirtis.

Pirmiausia susiduriama su įvairiais keliuonę automobilių trukdymais, būtent: didžiausios kelio duobės, palaidi įvairūs gyvuliai, girti žmonės, "babuškos", nešančios kibiras su naščiais ant pečių vandeni.

Pakeliais nėra kur ir ką užkasti ar atsigerti kavos, pailsėti, atsigaijinti. Taip pat nėra tualetų. Benzino stočių nedaug, rodyklės nublukusios, apšepusios, nepastebimos. Benzinas blogos rūšies, rusų mašinos tam pritaikytos. Benzino stotis aptarnauja kareiviškų manierų moterys.

Turisto tikslas pamatyti kraštą tokį, koki jį tikisi pamatyti dabartiniu laiku. Bet pakeliu vaizdai, kaip ir netašytų rąstų kaimo namai, moterys, skalbiančios upeliuose baltinius. Naktį visi tamsa. Niekur, išskyrus didžiuosius miestus, nėra pakelias apšvietimo. Visa tai staiga perkelia keleivį į 19-ji šimtmetį, į caro laikų Rusiją. Skirtumas tas, kad tada būdavo pakelėse užvažiuojami namai, kur keleiviai galėjo pailsėti, atsigaijinti. Tikrai virš kaimų ar miestelių namų televizijų antenų stiebai paliudija, kad ir čia esama 20-jo šimtmečio.

Apie 80% viso motorizuoto judėjimo sudaro sunkvežimiai, nes mažai tėra tokių laimingų rusų, kad turėtų privačią mašiną. Visu keliu lydi dulkių ir dūmų mišinys, tiršta rūsas.

Visi keleiviai, užsieniečiai ir rusai, turi pakelti virš minėtų keliuonės sunkumų ir nepatogumų. Keliu naudotojai laikas nuo laiko priima vyriausybė, kad būtų pakelėse pastatyti restoranai, moteliai. Skelbiami atsakymai, kad planai jau ant braižomųjų lentų, bet deja, ten jie ir pasilieka.

Bet užsienio turistams yra ir specialios taisyklės. Kas 25-30 mylių yra kelio patru-

liavimo punktai (stiklinės būdelės). Prie kiekvieno tokio punkto tikrinama masinės registracijos numeris ir asmenų skaičius automobilyje. Apie tai telefonu pranešama sekanciam punktui. Be to, yra automobiliais važinėjiančios milicijos sekimas. Užsieniečiui niekur nevalia sustoti, kad nežvilgtelėtų iš arčiau į kaimo gyvenimą, ar laisviau pasikalbėtų su Rusijos piliečiais. Jeigu viename punkte užregistruota mašina laiku nepasirodo kitame punkte, tuoj "nusikaltėlio" ieškoma. Sustojimas, kad ir nekalčiausiu atveju, laikomas nusikaltimu, o pasiteisinimui lengvinančių aplinkybių nėra.

Vieno turistų nuotykių. Vaziavęs apie 150 km. ir gamtos reikavimais priverstas sustoti prie miškelio, kadangi viešų patogumų niekur nebuvo. Tuoj prisistatė du rūšios išraiškos milcininkai ir surašė protokolą už sustojimą. Į pasiteisinimą, kad į didesnę miestą dar 100 km., o ilgiau nebegalėjęs keliauti, gavo atsakymą, kad tai jo asmeninė problema, o sustoti nevalia. Ir turistą re-
portuojamas ir atitinkamą įstaigą.

Visus didžiuosius tiltus saugoja uniformuoti, ginkluoti senos gamybos šautuvais nuodžiau kareiviai.

Matosi žmonių, mosikuojančių pravažiuojantiems sunkvežimiams ar policijos mašinoms, prašančių pavėžinti. Dauguma mašinų sustoja ir paima keleivį.

Kaimo vaikai mojuoja ir šypsosi pravažiuojančiom užsieniečių mašinom. Tačiau priartėjus prie Maskvos, tik rūstus žvilgsnis turistą teldi.

10-tasis kelias parodo tik mažą dalelę primityvaus žemo standarto visos Sovietų Rusijos kaimo gyvenimo, tai yra pakankamas įrodymas, kaip prieštaraujantis yra faktai tarp Sovietų Rusijos skelbiamo didžiausios galybės statuso ir skurdiausio kaimo žmonių gyvenimo.

NAUJOJI KLASĖ JUGOSLAVIJOJE

Plačiai yra žinomas jugoslavo Milovano Džilo vardas. Džilas yra atkaklus kovotojas prieš dabartinę Jugoslavijos santvarką. Jo veiklas "Naujoji klasė" yra išverstas ir į lietuvių kalbą. Jame jis sugriovė komunistų skleidžiamą pasaką, kad jie esą sukūrę beklasę visuomenę. Džilas pavyzdžiais irodė, kad to nėra, kad, pavyzdžiui, Jugoslavijoje yra "naujoji klasė", kurios rąkose valdžia ir į kurios kišenės plaukia ivokios gėrybės.

Paskutiniu metu net ir pats diktatorius Titas pradėjo kovoti su tos naujosios klasės atstovais. Jis pats jau sako, kad krašte yra 170 bisiruosiusi užmegzti diplomatinis santykius su įvairiausių santvarkų valstybėmis: kapitalistinėmis, monarchistinėmis, diktatūrinėmis.

Idomu tai, kad tų milijonieriais neteisėtai išaugusių pirmose gretose yra senieji komunistų partizanai, seni partijos nariai i, liaudies herojai ir kone visi valstybinių įmonių direktoriai.

Pav., partizaninio karo prieš vokiečius didvyris Vračaričius, išnaudodamas savo padėtį, uždirbo išduodamas leidimus eksportui apie 2 su puse milijono dolerių ir išnyko iš krašto.

Sumanūs įmonių direktoriai, kurie ką nors importuoja iš užsienio, sugalvoja šitoki dalyką: jie užsienyje, daugiausia Lietuva ir Vokietijoje, įkuria savo firmas ir per jas daro užpirkimus. Žinoma, tos prekės yra dvigubai brangesnės, negu jas gautum pirkdamas iš ko kito.

Tuo būdu gautus pelnus direktoriai perveda į savo slaptas sąskaitas Šveicarijos bankuose. Žinovai sako, kad ypač paskutiniu metu tos sąskaitos padidėjo šimtais milijonų dolerių.

Turėdami tokias pajamas, tos privilegijuotos klasės atstovai nesivaržo ir darydami išlaidas. Pav., vienas jų už medžioklę Afrikos gilumoje sumokėjo \$10,000. Kitas pasirinko gerą kompaniją ir su ja išvyko į Toluosius Rytus, viską pats vienas apmokėdamas.

Agrokombinatas savo direktoriui nupirko automobilį už \$30,000. Net tokia užkampy kam Kosovo valstybinių įmonių direktoriai tesivažiinėja tik Mercedes automobiliais.

Sumanūs vadovai sugalvoja visokių būdų praturtėti. Štai "Daržovės ir gėlės" valstybinė įmonė Motinos dienos proga užsakė Italijoje 300,000 gvazdikų. Įmonės vadovai surašė aktą, kad 250,000 gvazdikų nebuvo parduota ir sudžiūvo. Uostolį padengė valstybė, o pelną už juodojo rinko aukštą kainą parduotus gvazdikus susikišo į savo kišenes įmonės vadovai.

Paaikėjo, kad daug direktorių išsirašo sau kelioningius net už didesnę dienų skaičių, negu jų yra metuose.

Apie kvėsius, nėra ko nė kalbėti. Už juos galima viską gauti: mokyklų diplomus, leidimus važinėti automobiliais, namams statyti ir kt.

Nemanykite, kad tokia "naujoji klasė" tėra tik Jugoslavijoje. Ji viešpatuoja ir Sovietų Sąjungoje.

KOMUNISTAM GERAS IR FAŠISTAS

Komunistų valdoma Rytų Vokietija pripažino Ispanijos valdžią ir užmezgė su ja diplomatinis santykius. O Ispaniją juk valdo generolas Franco, kurį seniau tie partys Rytų Vokietijos komunistai vadino baisiausiu fašistu.

Dabar valdinis "Neues Deutschland" laikraštis rašo, kad užsienio politikos negalima remti vien jausmais. Rytų Vokietija yra pasirodusi užmezgti diplomatinis santykius su įvairiausių santvarkų valstybėmis: kapitalistinėmis, monarchistinėmis, diktatūrinėmis.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas)

KAS SKAITO RAR,
TAS DUONOS NEPIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPIKIA.

Klaipėdos sukilimas

Gen. konsulo A. Simučio kalba, minint to sukilimo
50 metų sukaktį

(Tęsinys)

Sukilimas

Paskubom buvo sustatytas sukilimo planas ir sudaryta kariškoji sukilėlių radosybė. Sukilėlių armijos vadas Budrys padėjėju pasirinko Praną Klimaitį, o štabo viršininku — Juozą Oksą, g grupių specifiniams uždaviniams vadais — Aukštuolį, Kalvaitį, Jakštą ir Kalmantą. Vyriausias Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas sausio 9 d. išleido atsisaukimą į gyventojus, kuriame pareiškia, kad senoji direktorija atstatoma ir kad į savo rankas perėmęs valdžią komitetas direktorijos pirmininku paskyrė Erdmoną Simonaitį.

Sukilimas buvo pradėtas naktį į sausio 10-ą dieną ir laimėtas sausio 15 d. Nesileidžiant į sukilimo smulkmenas, tenka pastebėti, kad buvo pergyventa labai kringių momentų. Vyriausias aliantų komisaras Petisne atmetė sukilėlių reikalavimą pasiduoti, o Prancūzijos vyriausybė už sukilimą apkaltino Lietuvą ir reikalavo, kad ji tuojau atšauktų sukilėlius. Paskoje įvyko susiūsiūsimas — žuvo 20 sukilėlių, kurių tarpe karininkas Burokevičius. Taipgi žuvo du prancūzų kareiviai ir vienas vietinis policininkas.

Ižeisti aliantai atsintė kelis karo laivus, o Lenkija grasino karu. Reikėjo ilgų ir sunkių derybų Klaipėdos krašto į Lietuvos teritorinę sudėti įjungimo įteisinimui. Įjungimas vis tik buvo apsaugytas krašto konvencija ir statutu.

Klaipėdos prijungimu Lietuva laimėjo išėjimą į pasaulį jūros keliais, o Klaipėda laimėjo ekonominį užnugarį, be kurio ji sunkiai vegetavo. To viso pasėkoje ekonomis gerbūvis Klaipėdoje ir krašte sparčiai kilo.

Klaipėdos ir krašto padėtis stabilizavosi, iki 1933 metais Vokietijos valdymą į savo rankas paėmė Hitleris. Prasidėjo naciškosios Vokietijos skatinamas ir finansuojamas subversyvinis vokiečių veikimas. Pagaliau 1939 metų kovo 21 dienos Trečiojo Reicho ultimatumo pasėkoje Lietuva buvo priversta Klaipėdos kraštą perleisti Vokietijai. Čia buvo nelaimių pradžia ne tik Lietuvai, bet eventualiai ir pačiai Vokietijai, kuri vėliau prarado ne tik Klaipėdos kraštą, bet ir Rytprūsius.

Tolimesni padariniai

Užgrobė Klaipėdos kraštą, naciai ėmė šeiminkauti su dar negirdėtu žiaurumu. Tarp tūkstančių nukankintų prisimintini mažlietuvių vadai: buvęs direktorijos pirmininkas **Martynas Reizgys**, nužudytas Mauthauseno kacetė, **Eduardas Simaitis** 1942 metais numarintas badu Oranienburgo kacetė, buvęs krašto policijos direktorius **Jonas Toleikis** 1942 m. nužudytas Oranienburgo kacetė kartu su mokytoju **Jonu Purvinu**, buvęs gubernatūros svetimšalių referentas **Gailius** nukankintas Dachau kacetė, policijos valdininkas **Jurgis Gvilys** pasmaugtas Karaliaučiaus kėlėje, ir taip būtų galima išvardinti ilgiausius sąrašus nacių nukankintųjų.

Šiandien, kai nuo tų baisių įvykių yra praėję trisdešimt metų, matome to viso beprasmiškumą. Atplėšimas Klaipėdos nuo savo natūralaus užnugario, Lietuvos, nebuvo nei protingas, nei Vokietijai reikalingas. Šiandien tai gerai supranta ir rimtesnieji vokiečiai.

Minėdami penkių dešimčių metų sukaktį nuo šio didelio lietuvių tautos ryžio, žvelgiame į ateitį su dideliu susirūpinimu ir kartu viltimi. Susirūpinimui turime pagrindą, kai matome vokiečius pakeitusius Lietuvos okupantus prieš mūsų tautą naudojant tą pačią strategiją, kurią Vokiečių riterių ordinas pradėjo prieš 750 metų. Šiandien vietoje Kryžiuočių ordino iš Prūsų į Lietuvos žemę plūsta ten pasodinti rusai, o vietoje Livonijos ordino nuo Leningrado pajūriu atplūsta kita rusų banga.

Niekais nuėjo 700 metų vokiečių pastangos, niekais nueis ir rusų. Istorija yra pilna pavyzdžių apie žlugusias menamai nenugalimas imperijas. Argi šimtus tautų pavergusi rusiškoji imperija gali tikėtis kitokio likimo?

AUKOS T. FONDUI

Tautos Fondui paaukojo šie asmenys:
100 dol. — dr. A. Spudis iš Toronto; 50 dol. — J. Arš-

tikaitis iš Brompton, Ont.: 30 dol. — A. Streimikis iš Agigourt, Ont. ir po tiek pat inž. P. Lelis ir A. S. Kalūzos, visi iš Toronto; po 25 dol. — dr. A. Barkauskas iš Scrabo-

CHICAGO, ILL.

Padėka Balfio geradariams

1972 m. įvykdžius Balfio rudeninį piniginių vajų, Balfio Chicago apskrities ir skyrių valdybos reiškia nuoširdžią padėką:

Chicago Savings and Loan Ass. prezidentei Philomenai Pakel už vajas globą, už paaugotą stambių pinigų sumą, už leidimą nemokamai naudotis sale ir už padengimą vajas pabaigtųjų vakarienes išlaidų. Chicago Savings and Loan Ass. vadovybė Balfio piniginių vajų globoja jau ketvirtą kartą.

Visiems pinigų rinkėjams, kurie nesigailėjo laiko ir, nežiūrėdami metų naštos, o dirbantieji nebedami po dienos darbo nuovargio, ėjo aukų rinkti. Kai kuriems rinkėjams tekdavo vykti aukų rinkti nuo savo gyvenvietės toliau kaip 20 blokų ir kai kada, nesuradus aukotojo namuose, reikėdavo vykti dar du ar tris kartus.

Nuoširdžiausia padėka priklauso gerasirdžiams ir dosniams aukotojams, kurie su šypsena priimdavo pinigų rinkėjus ir, įteikę auką, su šypsena juos išlydėdavo. Jie savo dosnumu suaukojo nemažą pinigų sumą, ir tuo bus galima pagelbėti ir vargą patekusiems mūsų broliams ir sesėms lietuviams, esantiems Lietuvoje, išblaškytiems Sibiro taigose ir kitur.

Dėkojame Baltic Blossom gėlių parduotuvės savininkams už paaugotą gyvas gėles, kuriomis buvo papuošti pabaigtųjų vakarienes stalai.

Seimininkėms Kotrynai Repšienei, Elenai Mackevičienei ir Anužienei už pagaminimą skanių valgių be užmokesčio.

Kostui Repšiui už numalšinimą svečių troškulio saldzia ir rūkščia gaiva ir parūpinimą transportacijos.

Draugo, Naujienų, Laisvosios Lietuvos ir Sandaros laikraščių redakcijom, Margučio ir Sophie Barus šeimoms radijo vedėjams ir Lietuvos Televizijoje valdybai už vykstančio Balfio piniginių vajaus garsinimą.

Balfio Chicago apskrities ir skyrių valdybos

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktis

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukaktis bus minima vasario 18 d. 2 val. popiet Maria High School salėje. Ją rengia Altos skyrius.

Iš Washingtono atvyks kalbėti kongr. Derwinskis, uolus kovotojas dėl visų sovietų pavergtų tautų laisvės.

ro. Ont., ir A. Garbenis iš Toronto.

Paaukoje nemažiau kaip 25 dol. ir pareiškę pageidavimą, per metus gauna Eltos Informacijų biuletinį.

(E)

ST. CATHARINES, ONT.

Minėsim Nepriklausomybės paskelbimo dieną

LB apylinkės valdyba Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 55-rių metų sukakties minėjimą rengia šeštadienį, vasario 17 d. 6 val. vak. Slovakų salėje (Page ir Welland gatvių sankryžoje).

Paskaitą skaitys svečias iš Toronto, LB švietimo sekretorius Vytautas Taseckas. Meninę programą atliks solistė Anita Pakalniškytė iš Hamiltono, kuriai akomponuos R. Klovas, ir Stasės Zubrickaitės ir Nijolės Gverdzytės vadovaujami "Nemuno" šokėjai.

Gros geras orkestras ir veiks valgių ir gėrimų bufetas, bus vertingų laimikių.

Sekmadienį, vasario 18 d., 10 val. ryto — iškilmingos pamaldos lietuvių koplyčioje. (75 Rolls Ave.), kurias laikys ir pamokslą pasakys tėv. Juvenalis Liauba O.F.M.

Prie Laisvės paminklo bus padėtas vainikas žuvusiems.

Organizacijos, kurios turi vėliavas, prašomos salėje ir bažnyčioje dalyvauti su vėliavomis.

Visi Niagaros pusiasalio lietuviai maloniai kviečiami minėjime dalyvauti.

Apylinkės valdyba

LONG BEACH, CAL.

Minėsim Vasario 16-ą

Long Beach Lietuvių klubas rengia Vasario 16-sios minėjimą šeštadienį, vasario 17 d. 6 val. vak. Machinist salėje, trečiame aukšte, 728 Elm Ave., Long Beach, Calif.

Pagrindinę kalbą pasakys A.L.T. Los Angeles skyriaus pirm. Vytautas Čekanauskas.

Meninę programą atliks solistė Janina Čekanauskienė ir vyrų kvartetas — R. Dabšys, A. Polikaitis, Br. Seliukas, E. Jarašiūnas, pianinu akompanuojant Bronių Budriūnui. Deklamuos Rūta Seliukaitė ir Vida Basiulytė.

Po programos bus vakarienis.

Šokiams gros amerikiečių orkestras. Vėks bufetas. Lietuvos vadavimo reikalam bus renkamos aukos.

Visi lietuviai kviečiami minėjime gausiai dalyvauti.

D. M.

Ar skaitytos?

Versmės ir verpetai, akimirkų - straipsnių rinkinys praėjusių ir artimų dienų aktualia klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kainą \$5.00.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga, 130 psl., kainą \$4.00.

Vincas Krėvė savo laikuose, parašė Vincas Mačiūnas, 49 psl., kainą \$1.00.

WORCESTER, MASS.

Įvesdino į pareigas

Lietuvių Filiečių draugijos 1973 m. valdyba buvo prisaikdinta sausio 28 d. surengtame pokyky. Prisaikdino Jonas Dirvelis, kuris pirmininku yra buvęs 27 metus. Dabartinę valdybą sudaro jau čia gimę ir naujaturiai. Senosios kartos nebėra nė vieno.

Pokyly dalyvavo kongresmanas Harold D. Donohue, valstijos sen. D. Foley, buvęs majoras, iš Belgijos parvykęs Vladas Gedmintas, kuris ten eina atsakingas bankininko pareigas. Kitą dieną jis turėjo grįžti.

Kitos naujienos

Vyr. skautininkas Petras Molis išvyko į Pietų Ameriką — Argentina ir Brazilija.

Mirė buvęs veiklus lietuvių kolonijos narys Vincas Ašmenskas, palikęs liūdinčius žmoną ir sūnus.

Jonas ir jo žmona Kazlauskai nupirko J. Dirsos namus su laidojimo įstaiga.

Gražuolė Ieva Tamkutė ir Albinas Tamošiūnas sumainė žiedus ir apsigyveno netoli Worcesterio. Linkiu jiems laimės.

Iš spaudos sužinojau, kad Keleivio redaktorius Jackus Sonda minėjo savo amžiaus 80 metų sukaktį. Niekada netikėjau, kad jam jau tiek metų. Kai kas klausdavo, atsakydavau, kad gal 70 m.

Linkiu red. J. Sondai geriausios sveikatos, dar daug šviesių darbinių dienų.

J. Krasinskas

Paragink savo pažįstamus išsiųsti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

GANA TO JUNGU

RETO IDOMUMO KNYGA

Paskutinis — trečiasis — dokumentuotas Kipro Bielino atsiminimų tomas. Jis liečia mūsų nepriklausomybės 1917-1920 m. kovas ir nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pirmuosius metus. Knyga gaunama Keleivy, Darbininke, Drauge ir pas kitus knygų platintojus. Kaina \$5.00.

HARTFORD, CONN.

Atsisveikino su Balčiūnais

Sausio 14 d. Lietuvių Piliečių klube atsisveikinta su Elena ir Valerijonu Balčiūnais, kurie išvyksta į Floridą. Atsisveikinimą surengė LB apygardos valdyba, kuriai vadovauja Algimantas Dragunevičius.

A. Balčiūnas Lietuvoje baigė ekonomijos fakultetą, labai mėgo sportą, 1924 m. dalyvavo Paryžiaus olimpiadoje, 5 kartus žaidė Lietuvos futbolo rinktinėje, buvo Futbolo lygos ir teisėjų kolegijos steigėjas ir joms pirmininkavęs, penkiose tarptautinėse rungtynėse teisėjas, o Lietuvos olimpiadoje 1928 m. Karne buvęs vyr. teisėjas.

Atvykęs į Ameriką, kurį laiką dirbo Royal mašinelių fabrike ir pradėjo studijuoti Hiller kolegijoje, kurią baigė su pasižymėjimu. Baigęs joje dėstė puspenktų metų, vėliau perėjo į technikos mokyklą Middletown.

Čia dirbo, kol gavo pensiją. Visuomeninėje veikloje A. Balčiūnas reikšėsi nuo pirmųjų dienų. Pirmininkavo tremtinių komitetui, Hartfordo LB apylinkės ir apygardai paskutiniuoju metu buvo JAV LB Tarybos narys.

Tėvynės Garsų radijo programose darė pasaulio politinių įvykių apžvalgą, drąsiai pasisakydavo prieš komunistus todėl WPOP stoties pareikalavo tas apžvalgą nutraukti ir tenkintis žiniomis iš lietuvių gyvenimo. Jis ruošė rezoliucijas, rašė peticijas, vadovavo delega-

cijoms, paruošė medžiagą Encyclopedia Lithuanica apie Hartfordo lietuvių, įvairiomis progomis skaitė pasiskaitas ir t.t.

Išleistuvėse dalyvavę ir kalbėję dr. P. Vileišis, K. Marijošienė, Z. Strazdas, D. Grajauskienė, A. Ramanauskas, dr. Stankaitis, Z. Dapkienė ir kiti priminė Balčiūnų indėlius į lietuviškosios veiklos lobyną ir apgailestavo, kad jie išvyksta ir linkėjo naujoje vietoje sėkmės.

Dovanu įteikta knyga "Lietuvos Universitetas".

A. L.

CAMBRIDGE, MASS.

Vasario 16 minėjimas

Nekalto Prasidėjimo Lietuvių parapija Cambridge, Mass., Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukaktį šiemet minės vasario 11 d., sekmadienį.

2 val. popiet bus specialios pamaldos bažnyčioje, o 2:30 val. — minėjimas salėse.

Per pamaldas, ir minėjimo programoje dalyvaus plačiai žinomas solistas Benediktas Povilavičius, kuriam akomponuos Berklee muzikos kolegijos profesorius komp. Jeronimas Kačinskas. Minėjimui vadovaus Elena Vasyliūnienė.

Po programos bus vaišės, kuriomis rūpinsis Anelė Ambrozaitienė su savo tal-kininkėmis.

Kaipo visuomet, per minėjimą bus renkamos aukos kovai dėl Lietuvos laisvės.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti ir būti dosnių Lietuvos vadavimo reikalui.

MUMS VISIEMS VASARIO 16 PROGA:

Metai ir laikas — galinga srovė, tačiau lietuvių užtvindyti nepajėgė. Amžiai ėjo viesulais, beldėję pasaulis. Sėjosi vargas, gėlus Lietuvos vandenys sūrėjo. Bet jie drėkino žemę, žemė augino gyvastį. Paslaptį, net mums nežinomi šaltiniai pulsuoja amžiną patvarumą. Lietuvių tauta, nelaimėms skirta, džiaugiasi gyvybės laime, kurią pati kuriasi. Lietuvių tauta mina aštrius spyglius, klanais drabsto kraują ir, su nuolatiniu skausmu besirundama, kraujo nepristinga.

Vasario šešioliktoji — pėda ant žemės be erškėčių, dvidešimt dviejų metų laisvės kibirkštis. Bet vėl artėja Vasario šešioliktoji. Ši žymi trisdešimt trijų metų nuolatinį skausmą.

Praėjo amžiai, griūva dešimtmečiai, lietuvis nešasi laimės nelaimėje viltį. Neša viltį, tiki ateitį. Minėdami Nepriklausomybės šventę, minime savo paskirtą amžinui, nes tauta, kasdien išgyvenanti agoniją, nemiršta.

Sveikiname tave, sese, broli, išsivijoje; sveikiname tave, okupacijoje kantriai dienos laukiantį.

JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdyba

JAU ISSPAUSDINTAS IR GAUNAMAS

"KELEIVIO" 1973 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina tik \$1.50

"Keleivio" kalendorius visuomet buvo tikra enciklopedija — visokių gražių, įdomių ir naudingų skaitinių šaltinis. Toks bus ir 1973 metų kalendorius. Nesivėliakite jį užsisakyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Iš okupuotos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

GIRIASI LAIMĖJIMAI, O NĖRA NET DEGTUKŲ

Kai 1940 m. Raudonoji armija okupavo Lietuvą, drauge su kariuomene prisigrūdė ir enkavedistai. Metus pašėimininkavę, išvalė iš Lietuvos krautuvius visas prekes, konfiskavo gyven-tojų santaupas, išvežė taisy-metais buvusį gerą darliū ir t.t. Tačiau su kuriuo tik rusu kas besutikto ir apie ką bekalbėjo, jis visuomet atsaky-davo tuo pačiu šablonu: "U-nas visio jėst" (pas mus vis-ko yra).

O dabar, po 32 okupacijos metų, prie dar labiau išsyt-ytos propagandos apie ne-paprastai didelius ekonomi-nius laimėjimus, o ypač pramonės atsiekimus, skaitant sovietinę spaudą nenoromis užkliūva akis už antraštės: "Ieško degtukų..." (Tiesa, 1972.XI.29). Net keturių ra-joninių kooperatinių sąjun-gų šaukimas į valdžią, kad nėra degtukų.

Priekaištaujama pramonės įmonėms, kad jos nepil-dančios sutarčių ir neprista-dančios prekių ir parduotu-ves. Net maisto produktų nuolatos pritrūksta. Laišką pasirašę klausia:

"Ką galvoja, sakysim, Spartos fabriko vadovai, jeigu per visą spalio mėnesį į Eišiškių, Jurbarko, Pasvalio, Kaišiadorių, Lazdijų ir Molėtų rajonus nepristatė nei vienos dėžutės degtukų? Jonavos, Širvintų ir Švenčionių rūkoriai spalio mėn. ne-gavo iš tabako fabriko ciga-rečių."

Tiek dėl duonos, tiek dėl alaus, tiek ir dėl aliejaus bu-vo nusiskundimų iš daugelio rajonų. Lietuvoje nebūtų gal taip bloga su prekėmis ir duona, jeigu jų neišvežtų į Rusiją.

(E)

APIE KĄ NEGALIMA RAŠYTI

Naujieji pabėgėliai iš So-vietijos aktyviai informuoja Vakarų pasaulį apie sovieti-nę santvarką. Netrukus pa-sirodysiančioji knyga "So-viet Censorship" (Scarec-row Press, Metuchen, New Jersey) taip pat keliolikos rašytojų, žurnalistų ir meni-ninkų pasisakymus apie maskvinę cenzūrą.

Buvęs sovietinis žurnalistas Leonidas Finkelšteinas aprašo slapta instrukcinį lei-dinį, vardu "Viešojoje spau-doje nespausdintina infor-macija", kuri naudoja lei-dyklų ir redakcijų cenzoriai.

Be ypatingo leidimo, tarp kitko, uždraustos spausdin-ti žinios apie žemės drebėj-imus, sniego griūtis ar kito-kias gamtos nelaimes TSRS teritorijoje; gaisrus, spro-gimus, traukinių ar lėktuvų katastrofas, nelaimingus į-vykius kasyklose; sovietinių piliečių biudžetus ar maisto bei kitokių produktų kai-

PAVOJINGA KALBĖTI TELEFONU

Sovietų valdžia sustiprino telefoninių pasikalbėjimų kontrolę. TSRS Ministrų Tarybos potvarkis 655, pa-sirašytas Kosygino ir pa-skelbtas 1972 m. rugpjūčio 31 d., šitaip papildė TSRS Ryšių reguliavimo 74-tąjį straipsnį: "Telefonu ryšių (tarp miestinių, miestinių ir provincinių) panaudojimas tikslams, prieštaraujantiems valstybės interesams ir viešajai tvarkai, yra uždraus-tas".

Analizuodamas šį potvar-kį, "Radio Liberty" kome-n-tatorius primena, kad žinios apie 1972 m. gegužės mėn. demonstracijas Kaune pa-siekė Maskvą telefonu ir Vakarų žinių agentūrų, e-sančių Maskvoje, jos buvo bematant išgarsintos užsie-nyje.

Dėl savo plačios apimties naujasis potvarkis leidžia sovietų pareigūnams spres-ti, kurie pasikalbėjimai yra baustini. Juo, greičiausia, siekiama sustiprinti kovą prieš skleidimą žinių ai-pe teismus, represijas, riausės ir demonstracijas. Pvz., tei-siant žydu disidentą Vladi-mirą Markmaną 1972 m. rugpjūčio mėn. Sverdlovske, telefonistė paliudijo, kad kaltinamasis, kalbėdamasis su draugais Izraelyje, pada-ręs "antisovietinių" pasta-bų. Markmanas buvo nuteis-tas trims metams sunkiųjų darbų kalėjimo.

Pagrindinės "Bėgamųjų įvykių kronikos" žinios, TSRS Ryšių ministras Psur-ciovas 1972 m. rugsėjo 7 d. išleido papildomą įsakymą šiuo reikalu, primindamas naujojo potvarkio svarbą są-junginių respublikų ryšių ministerijoms.

Vakaruose bijomasi, kad naujoji telefoninė cenzūra galinti paveikti ir Kronikos pasirodymą, nes jos kores-pondentai žinias į Maskvą dažniausiai siunčia telefonu.

(E)

nas; gyvenimo lygio pagerė-jimą anapus sovietinio blo-ko; statistinę informaciją ap-ie TSRS, nepaimita iš Cent-rinės Statistikos administra-cijos oficialių pranešimų; partijos ir vyriausybės pa-reigūnų uždarius: maisto trūkumus TSRS; bet kurių KGB pareigūnų, išskyrus pirmininką, pavardes; bet kokius cenzūros organus ar užsienio radijo siuntų truk-dymą.

Šių taisyklių skrupulingai laikosi ir okupuotos Lietu-vos spauda.

(E)

L. JOHNSONAS PALIKO \$20 MILIONŲ

Neseniai mirusio buvusio prezidento Lyndono Johnso-no turtas vertinamas \$20 milijonų. Sakoma, kad tas turtas sukaupė daugiausia gero verslininko galvą turin-čios Johnsonienės pastan-gomis.

Vis dėlto yra skirtumas, kai pats užsirašinė ir kai ta-ve užrašina.

Pasaulis aplink mus

BRITANIJOS KOVA SU INFLIACIJA

Europos Ekonominės Bendruomenės kraštų viršūnė-se pasigirdavo balsų, kad Britanija esanti pakankamai nusigynėjusi, dėl to pirma turinti susitvarkyti ir tik tada prašyti priimama į "turtingųjų klubą", kurį sudarė anie šeši kraštai. Bet į tą klubą ji buvo priimta tokia, kokia yra, varginama nuolatinių streikų, dėl jų nepajėgianti laiku pagaminti eksportui užsakytų prekių, dažnai turinti nuostolius rodantį prekybos su užsienio balansą. Strei-kais išreikalaujami dideli atlyginimai, kyla gaminių kainos, ir taip sukasi užburtas ratas be išeities, kuris veda į infliaciją ir bankrotą.

Darbiečių vyriausybė nepasisekė susitarti su profesinėmis sąjungomis, kad dėl infliacijos pavojaus nebebūtų reikalaujama keli atlyginimus. Nepasisekė tai ir konser-vatorių vyriausybė, kuri pagalvoti įstatymais priemonėmis pradėjo tvarkyti reikalus. Iki kovo 31 d. galioja potvarkis, pagal kurį uždrausta kelti atlyginimus ir kainas. Bet toksai suvaržymas, pasirodo, buvo tik pradžia radikalių politikos. Dabar vyriausybė paskelbė projektą įstatymo, kuriuo numatoma tų atlyginimų ir kainų kėlimo klausimą tvarkyti trejetą metų, o jeigu ir po to dar reika-lai nepasitaisyti ar nebūtų susitarta geruoju, tai įstatymo galiojimas vis būtų pratęsiamas kaskart vieneriems me-tams.

Įstatymas tikriausiai bus priimtas, ir pagal jį atlygi-nimai galės būti pakelti ne daugiau kaip po 1 svarą (apie 2.50 dol.) savaitė, plius 4 procentai nuo gaunamo atlygi-nimo, bet ir aukštesiems pareigūnams tas padidėjimas neturės prašyti 250 svarų metams. Numatytos suorganizuoti istaigos, kurios prižiūrės, kad nebūtų nepagrįstai keliamos prekių kainos, kad įmonės, siekiamos didelių pelnų, neišpūstų išlaidų. Neturės būti keliamos butų kainos. Savivaldybės bus draudžiama kelti nekilnojamojo turto mokesčius, kurie per paskutiniuosius keliolika metų pakilo kai kuriuose miestuose jau daugiau kaip tris kar-tus.

Kas nusižengs tam įstatymui, galės būti baudžiamas didėmėmis sumomis. Bet ne dėl tų būsimųjų galimų baus-mių vieni patenkinti sutinka tokį projektą, o kitu piktai prieš jį pasisakydami.

Darbo partija esmėj sutinka su galimais suvaržymais. Ji ir pati, kai buvo valdžioje, kelis mėnesius naudojo si-panas įstatymu. Tik ji nenorėtų tokio įstatymo, kokį dabar žada paskelbti konservatorių vyriausybė. Ji nori pa-rlamentui pasiūlyti savo planą. Jeigu, žinoma, parlamente bus leista įstatymą svarstyti papunkčiui, tai darbiečiai ir kels savo siūlymus.

Europos Ekonominės Bendruomenės kraštai Britani-jos vyriausybės nusistatymą tokiomis priemonėmis steng-tis užkirsti kelią infliacijai — valiutos nuvertinimui suti-ko su pasitenkinimu.

O kas gi pirmieji ėmė šaukti, kad įstatymas žada bū-ti negeras?

Tuoju pat balsą pakėlė dešiniausieji konservatoriai. Konservatoriškosios ūkinės politikos esmė, žinoma, yra laisvė varžytis. O dabar, štai, vyriausybė, kuri turėtų ginti tą laisvę turėti ir varžytis, staiga ryžtasi uždėti apinasrį ir žiūrėti, kad įmonės pasitenkintų vidutiniškais pelnais. Sako, tai jau socializmas, tai bauriau negu darbiečių vy-riausybės planavimai ir varžymai. Ministeris pirmininkas Heathas socialistine praktika jau pradėjęs pralenkti dar-biečių vadą Wilsoną! Tokias mintis ypač reikšė Mondav Club susibūrusieji kraštutiniai dešinieji konservatoriai ir pats garsiausias tokio konservatorizmo apaštalas parla-mento narys Enochas Powellis.

Sujudo ir profesinės sąjungos. Joms, aišku, rūpi atly-ginimų klausimas. Kai nuo lapkričio mėn. pradėjo veikti dabartinis suvaržymų potvarkis, jau kelios profesinės są-jungos ligi šiol yra pareikalavusios pakelti savo nariams, darbininkams atlyginimus, kai tik pasibaigs potvarkio ga-liojimo laikas. Kai kuriais atvejais buvo reikalaujama pa-kelti žymiai daugiau, negu leis naujasis įstatymas. Dar visa eilė profesinių sąjungų laukė, kada bus galima pradė-ti tartis dėl atlyginimų pakėlimo, ir jų norai toli gražu nesutaps su įstatymo leidžiamomis normomis — jie dau-giau prašys. Dėl to profesinių sąjungų centro taryba ne-delsdama nutarė priešintis tokiame įstatymui ir jį boiko-tuoti. O ką reikš priešintis? Jeigu bus organizuojami streikai dėl atlyginimų ar darbdaviai spaudžiami kelti juos, tai bus baudžiama. Taigi nėra ko gera laukti.

Vienas nelemų ženklų yra staigus akcijų vertės krita-mas biržoje. Kai tik buvo paskelbtas įstatymo projektas, per pirmąsias trejetą dienų akcijų vertė biržoje krito ke-turiais su puse milijardų svarų.

Laikraščiai nuosakiai svarsto visą reikalą. Daugiaus-ia keliama du klausimai: ar naujasis įstatymas žada būti teisingas ir ar jį pasiseks įgyvendinti? Suprantama, kad teisingumo klausimas priklauso pirmiausia nuo to, kokio-mis akimis žiūrės. O įgyvendinti, jei masės vadovau-jantieji jau dabar ruošiasi boikotui, taip pat nebus leng-va. Taigi, skelbdama kovą infliacijai, Britanijos vyriausybė ruošiasi nepopuliariam žygiui, kuris gali jai reikšti pralaimėjimą būsimuose rinkimuose.

S. Baltaragis

SAKO VIENA, DARO KITA

Kalbama, kad tarptauti-nių santykių įtampa atslūgs-ta, seniai posedžiaujama nu-siginklavimo reikalu, o ko-kie to rezultatai?

Pasirodo, kad kalbėda-mas apie nusiginklavimą, vi-sas pasaulis vis labiau gink-luojasi. Ginklų prekyba la-bai smarkiai auga. Prieš 10 metų karo reikmenų preky-ba siekė tik šiek tiek dau-giau nei \$3 bil., o pernai ta suma jau prašoko \$7 bilio-nus. Žinovai sako, kad iki 1980 metų ji padvigubės.

Kas dalyvauja toje karo reikmenų prekyboje?

Tuo požiūriu valstybes galima padalinti į 3 grupes.

Pirmoji grupė — JAV-bės pernai ginklų ir kitų karo reikmenų pardavė už \$27 biliono, Sovietų Sąjunga, pardavusi už \$2.2 bil., Ang-lija ir Prancūzija parduvi-sios už \$700,000 mil.

Antroji grupė — mažo-sios valstybės: Svedija, O-ja, V. Vokietija, Izraelis, Čekoslovakija, kurios ginklų pardavė už \$200, daugiausia lengvųjų ginklų — šovinių, šautuvų ir kt.

Šitos dvi grupės parduoda ginklus ir kitus karo reikme-nis Indijai, arabų kraštams, Azijos, Afrikos ir P. Ameri-kos valstybėms.

Pentagono skyrius, kuris renka žinias apie atskirų kraštų ginklavinimą, prane-ša, kad 1971 m. 120 valstybių ginklavinimui išleido \$210 bil. Nuo 1960 metų tos išlaidos padidėjo 82%.

JAV per paskutiniuosius 20 metų komerciniais ir po-litiniais sumetimais gausiai parūpina ginklus už pinigų ir veltui įvairiom valstybėm.

Nuo 1960 m. JAV parda-vė ginklų ir kitų karo reik-menų už \$17.5 bil. Bet daug-tų dalykų buvo duota ir vel-tui: 184 bombonešiai, 1927 transporto lėktuvai, 9,683 naikintuvai, 2160 įvairių lai-vų, 19,855 tankai, 404,000 sunkvežimių ir kt.

Nedaug teatsilieka tuo po-žiūriu ir Sovietų Sąjunga.

UŽ VIENĄ ŽYDĄ \$40.000

Kaip jau buvo rašyta, Kremlius valdžia nustatė kainas norintiems išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos inteli-gentams. Juo kuris mokytės-nis, tuo daugiau turi mokėti išsiperkamojo mokesčio.

Siomis dienomis į New Yorką atvažiavo fizikos pro-fesorius Branoveris. Jis bu-vo Latvijos mokslų akade-mijos narys, bet kai 1971 m. paprašė leidimo emigruoti, tuoj buvo iš visų pareigų at-leistas ir gyveno giminių ir draugų šelpiamas.

Prof. Branoveris už save žmonę ir 8 metų amžiaus dukterį turėjo sumokėti so-vietų valdžiai \$40,000.

Tiek dar nei vienas žydas nebuvo sumokėjęs. Mat, prof. Branoveris yra žymus skysčių mechanikos specia-listas, jo vadovėliai yra iš-versti į įvairias kalbas, jis plačiai žinomas Vakaruose, dažnai būdavo kviečiamas užsieny skaityti paskaitų, bet jo neišleisdavo. Jam vis liepdavo atsakyti, kad ne-gali atvažiuoti dėl žmonos ligos.

Ką tik gavome

Palikimas, poeto Fausto Kiršos iki šiol niekur ne-spausdinti eilėraščiai, jo už-rašai įvairiais klausimais ir kt., 318 puslapių knyga, ku-rią spaudai paruošė Stasys Santvaras. Kaina \$6.00.

Kritusieji už laisvę, II to-mas, parašė Vladas Ramo-jus, 195 psl., kaina \$5.00.

Aidai ir šešėliai, premi-juotas romanas, parašė Va-cys Kavaliūnas, 234 psl., kaina \$5.00.

Samo ežero sekliai, skai-tiniai jaunimui, parašė gabi jaunųjų ūrėja Nijolė Jan-kutė, knyga labai intriguojanti, 137 psl., kaina \$4.00.

Kovos dėl Lietuvos nepri-klausomybės 1918-1920 m., I tomas, parašė Kazys Ali-sauskas, 490 psl., kaina \$15.

Lietuva graži tėvynė, Va-lės Vaivorytės eilėmis apra-šyta, Jono Tryčio iliustraci-jos, brangi dovana vaikams, 43 psl., kaina \$4.00.

Žemės ūkio gamybinė ko-operacija Nepriklausomoje Lietuvoje 1920-1940 (rašo dr. Vl. Bublys, J. Fledžins-kas, J. Glemža, J. Strazdas, P. Rudinskas, L. Dargis, K. Šeštokas, J. Vilkaitis, L. Gi-riūnas, A. Reventas), 257 psl., kaina minkštais virše-liais \$9.50, kietais \$10.00.

Dabarties kankiniai (Lie-tuvos vyskypų, kunigų ir ti-kinčiųjų kryžiaus kelias pir-mojoje ir antrojoje sovietų okupacijoje), parašė Matas Raišupis, 434 psl., kaina — \$10.00.

Amerikos Lietuvių Taryba (30 metų Lietuvos laisvės kovoje), parašė Leonardas Šimutis, 498 psl., kaina \$10.

ROMANAI

Vytautas Alantas, AMŽI-NAS LIETUVIS, I dalis, 412 psl., kaina minkštais virše-liais \$4.50, kietais — \$5.00.

To paties romano II dalis, 414 psl., kaina minkštais virše-liais \$6.00, kietais — \$6.50.

Vytautas Alantas, ŠVEN-TARAGIS, istorinis roma-nas, I dalis, 405 psl., kaina minkštais virše-liais \$5.00.

J. Kralikauskas, VAIŠ-VILKAS, premijuotas ro-manas, 234 psl., kaina \$4.50.

Brėkšmės našta, romanas, parašė Jurgis Gliauda, 384 psl., kaina \$6.00.

Pranas Naujokaitis, PA-SISEJAU ŽALIA RŪTA, 232 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliauda, BRĖKŠ-MES NAŠTA, 384 psl., kai-na \$6.00.

Birutė Kemėzaitė, SU-DIEV! AŠ IŠEINU..., 294 psl., kaina \$4.50.

Pragaro vyresnysis, pre-mijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kaina \$5.00.

Alpis, romanas, autorius Kazys Karpius, 227 psl., kai-na \$5.00.

Rezistencija, romanas parašė R. Spalis, 429 psl., kietais virše-liais, kaina — \$6.00.

Anatolius Kairys, ISTI-KIMOJI ZOLĖ, 254 psl. ro-manas, kaina \$5.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNUS, II tomas 428 psl., kaina \$4.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNUS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukili-mo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Agonija, romanas, antra-laida, parašė J. Gliauda, 406 psl., kaina \$5.00.

LABAI IDOMUS ATSIMINIMAI

JAUNYSTĖS ATSIMINI-MAI, Vlado Poželos, 335 psl., kieti virše-liai, kaina — \$4.00.

MYKOLO KRUPAVI-CIAUS ATSIMINIMAI, 364 psl., kaina \$10.00.

MES VALDYSIM PA-SAULI, parašė L. Dovyde-nas, I tomas 268 psl., II to-mas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

WE WILL CONQUER THE WORLD by Liudas Dovydenas, 217 psl., kaina \$5.00.

GANA TO JUNGO, Kip-ro Bielnio atsiminimai, 492 psl., kaina \$5.00.

LIETUVA BUDO, Stepo-no Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00.

TAU, LIETUVA, Stepo-no Kairio, 480 psl., kai-na \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kip-ro Bielnio, 592 puslapiai, kaina \$2.00.

DIENOJANT, Kipro Bielnio, 462 psl., kaina \$2.00.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00.

KONTRŽVALCYBA LIE-TUVOJE, Jono Budrio at-siminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsimini-mai, parašė Juozas Kapa-cinskas, 273 psl. kaina \$3.

PER GIEDRĄ IR AUD-RĄ, Mykolo Vaitkaus atsi-minimų (1909-1918) IV to-mas, 272 psl., kaina kietais virše-liais \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais virše-liais \$3.75, minkštais \$2.50.

Viktoras Biržiška, DEL MŪSŲ SOSTINES, atsimi-nimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais virše-liais \$2.50, kietais — \$3.75.

ATSIMINIMAI IR MIN-TYS, Kazio Griniaus, I to-mas, 300 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI IR MIN-TYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl. kaina \$5.

LIETUVOS VYČIO PĖD-SAKAIS, Juozo Strolgos įdo-mūs 1940-1945 m. atsimini-mai, 176 psl. kaina \$2.00.

NEPRIKLAUSOMA LIE-TUVA ATSTATANTI, Ra-polo Skipičio, 440 puslapių, kaina \$5.

NEPRIKLAUSOMA LIE-TUVA, R. Skipičio atsimi-nimų II tomas, 476 psl., kai-na \$7.00.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juo-zas Liūdžiū, 246 pusla-piai, kaina \$3.00.

KĄ LAUMES LEME (apie Salomėją Nėrį), Pet-onėlės Orintaitės, 234 psl., kaina \$3.00.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. F. Kalvaitės-Karvelie-nės, 360 psl., kaina \$3.50.

DANGUS DEPESESE, 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė Juozas Švaistas, 325 psl., kaina minkštais virše-liais \$2.50, kietais \$3.75.

ZVILGŠNIS Į PRAEITĮ, K. Žeko, 476 psl., kai-na \$5.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, Petronė-lės Liūdžiūvienės, 88 psl., kaina \$1.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULEI, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais virše-liais kaina \$3.75.

Nuo krivulės iki raketos, Lietuvos paštininkų atsimi-nimai, redagavo Antanas Gintneris, 538 psl., kaina — \$5.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMŲ VEDA
STASYS MICHELSONAS

Nu, kaip sveikas, Maiki! Žinai, nuo praistos savaitės dar nesimatėm. O kai aš su tavim nesuėjau, tai nežinau, ir kas ant svieto darosi. Gal atsitiko kas naujo, ar ne?

— Atsitiko, tėve. Vietname pasibaigė karas. Pirmiausia mūsų prezidentas liepė nutraukti Šiaurės Vietnamo bombardavimą, o paskui paskelbė per televiziją, kad karas taip pat nutrauktas ir padaryta "garbinga taika", tik nežinia, ar ilgai.

— Nu, tai gal jau pritrūko bombų; fabrikai gal jau nespėja pridaryti.

— Aš, tėve, nemanau, kad bombų būtų pritrūkęs Amerikos sandėliui visur jų prikrauti. Bet dėl to karo pasaulis buvo pradėjęs labai piktintis. Neramu buvo ir namie. Kongresas jau ruošėsi nutraukti tam karui skiriamus pinigus. Taigi, noromis nenoromis, karą reikėjo nutraukti.

— Ale sakai, nežinia, ar ilgai. Taigi bombos gal pradės ir vėl kristi.

— Galima to tikėtis, tėve. Matai, Pentagono dirigujamas mūsų prezidentas buvo išplėtes Vietnamo karą ir į kitas valstybes — į Kambodiją ir Laosą. Su Šiaurės Vietnamu dabar susitarta karą nutraukti, bet su šiomis dviem valstybėmis tokios sutarties nepadaryta; nebuvo nei derybų su jomis; todėl Washingtonė kalbama, kad Kambodija ir Laosas bus bombarduojami toliau. Vadinasi, taika maišysis su karu.

— Žinai, Maiki, man jau nusibodo klausytis, ką politikieriai apie tą karą šneka ir ką apie jį gzieitos rašo. Verčiau pakalbėkim apie Lietuvą.

— Labai gerai, tėve. Galim savo pasikalbėjimų temą pakeisti. Iš tikrųjų, Lietuva jau daug artimesnė mūsų širdims, negu Vietnamas. Jos istorija gana įdomi, o

mūsų žmonės nedaug apie ją nežino.

— Dac rait, Maik, juk žinai reikalą ir mūsų himnas: iš praeities tavo sūnute stiprybė semia. Nu, ta daval užtraukim: "Lietuva tėvyne mūsų..." O kodėl tu nedainuoji?

— Himną, tėve, visi žino. Bet yra tokių dalykų, kurių Lietuvos himnas visai nemini. Apie juos reikėtų pakalbėti.

— O kokie tie dalykai?

— Štai, tėve, vienas ilga metis mūsų skaitytojas užsiėmė "Keleivio" kalendorių ir paskyrė mudviem dovanyti kad paaikšintume jam apie buvusią Lietuvą, baudžiauvą. Jis sakosi esąs jau nebejaunas, už pusantros metų perkopsias jau devintąjį kryželį, bet vis dar atsimena, kaip jo tėvas pasako daves apie baudžiavą. Ji eidavė į dvarą dirbti su savo arkliu, savo įrankiais ir savo maistu, ir dvaras nieku už tai nemokėjęs. Bet vėliau žmonės buvę nuo baudžios atleisti. Tai kas juos atleido ir kada? Ar tėvas galėtų ką nors apie tai pasakyti?

— Baj glori, Maik, nieku nežinau. Matai, kai aš Lietuvoje augau, tai baudžios jau nebuvo. Ale man tėvas kartais prisimindavo "panščiznos" laikus. Tai tada Lietuvoje vadindavė baudžiavą. Valstiečiai tu rėdavę eiti dvarams dirbti dirbdavę už dyką ir gaudavę dar mušti nuo dvaro aklamono.

— Turbūt, nuo ekonomo tėve? Taip tada buvo vadinami dvarų ūkvedžiai.

— Gal būti, Maiki. Mano tėvas taip pat eidavė dvaran dirbti už dyką ir dažnai gaudavęs pylos. Bijodamas aklamono bizūno, kartą jis nenuėjė į dvarą; nu, tai gaudavė bizūnų už tai, kad nenuėjo.

— Tai visgi tėvas žinai, kaip baudžiava veikdavo.

Išėjo Keleivio kalendorius kaina \$1.50

— Ale pasakyk, Maiki, kas buvo tokią madą išmislinęs ir kas ją pakasavojo?

— Šito, tėve, klausia ir aš mūsų skaitytojas, kas mudviem dovanyti paskyrė.

— Nu, tai išsivirk, kad būtų aišku ir jam ir man.

— Vienu žodžiu šis klausimas nesiduoda išristi, tėve. Viduramžiais baudžiava veikė beveik visoje Europoje. Tai buvo vis dar senesnių laikų vergija, tik truputį jau švelnesnės formos; vis dėlto prištas prie dvaro valstietis ūkininkas nebuvo laisvas žmogus, nes jo gyvenimas priklausė nuo dvarininko malonės ar orutalumo. Dvarininkas buvo jo ponas, valdovas ir teisėjas, galėjo jį bausiti ir galėjo net parduoti kaip kokį daiktą ar gyvulį. Paprastai, baudžiauninkai gyvendavo kaimuose, kurie priklausė dvarui. Jei dvarininkas savo dvarą parduodavo kitam, tai kartu parduodavo ir kaimus su baudžiauninkais. Taip būdavo Lietuvoje.

— Bet pasakyk, Maiki, kaip baudžiauninkai atsirado? Ar jie niekad nebuvo laisvi žmonės?

— Būdavo atsitikimų, tėve, kad ir laisvi žmonės, praskolinę ir neturėdami iš ko gyventi, o mokesčius reikėdavo valdžiai mokėti, pavadavo savo žemę dvarininkui ir stodavo jam tarnauti, kaip baudžiauninkai. Jie palikdavo toj pačioj žemėj, bet ji priklausė jau dvarininkui; o už tą malonę, kad dvarininkas leisdavo jiems iš tos žemės gyventi, jie turėdavo eiti tris ar keturias dienas per savaitę dirbti dvarui. Ir jų vaikai likdavo prišti prie to dvaro. Tai buvo jau gimę baudžiauninkai. Bet kartais laisvi žmonės vrsdavo baudžiauninkais ir kitoki būdu. Pavyzdžiui, užpildavo kraštą kokie atėjūnai, barbarai; užėmė žemę, jie priversdavo to krašto gyventojus, kad dirbtų tą žemę jų naudai. Arba ir savas valdovas užpildavo svetimą tautą, paimdavo tenai kiek laisvų žmonių karo nelaisvėn, atsivarydavo juos namo ir paversdavo baudžiauninkais.

— O kada tokią madą išnyko?

— Aš, tėve, negalėčiau pirštu prispausti datą ir sakyt: va, kada ji išnyko. Per pasaulinį karą dar mūsų laikais vokiečiai grobdavo sveimų kraštų gyventojus ir varydavo juos Vokietijon darbi dirbti, arba karo lauke apkasų kasti.

— O ruskiai to nedarė?

— Gal darė ir jie, nes, tūkstančius austrų buvo paėmę nelaisvėn. Tarptautiniai įstatymai dabar jau draudžia karo belaisvius versti

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

S. J. Jursas, Pawcatuck, Conn., aukėjo \$7.50,

Po \$6.50: A. Kriščiūnas, St. Petersburg, Fla., ir P. Simanavičius, Lacombe, Alb.

Po \$4.50: J. Vidmantas, Elizabeth, N.J., S. Kruckas, Gilbertville, Mass., F. Rodgers, Miami, Fla.

E. Petrauskas, St. Agathe, Des Moines, Que. — \$4.00.

Po \$3.50: M. Zemaitis, Lethbridge, Alb., A. Palait, Philadelphia, Pa., S. Stravinskis, Montreal, Que., S. Kunkulis, Ridgewood, N.Y.

Po \$3.00: F. Nauchik, New Britain, Conn., J. Kuzen, Paterson, N.J., P. Briskin, Chicago, Ill., S. Witkauskas, Scotia, N.Y., G. Ramonaitis, Wariore Run, Pa., S. Thomas, Chicago, Ill., E. Tamalavage, Worcester, Mass., J. Mažeika, Worcester, Mass., J. Galskis, Chicago, Ill., G. Lokamas, Omaha, Nebraska, P. Beinoris, Chicago, Ill., J. Kynas, Edmonton, Alb., J. Passick, Hoquiam, Wash., A. Sefronickas, Worcester, Mass., J. Gritis, Chicago, Ill., A. D. Kersis, Toronto, Ont., A. Rimša, Windsor, Ont., J. Krusinskas, Brooklyn, N.Y., J. Kontauski, Lewistown, Maine, P. Pajojus, Detroit, Mich., J. Vembrė, So. Boston, Mass., B. Shivok, Dearborn, Mich., J. Tarvydis, Hamilton, Ont., A. Simkus, Knox, Ind., B. Vizbarienė, So. Boston, Mass.

Po \$2.00: J. Alkauskas, W. Va., M. Žukevičius, So. Boston, Mass., J. Bitneris, La Salle, Que., C. Urban, Nashua, N.H., N. Rutkūnas, Australija, K. Pačesa, Wiltonville, Ill., G. Klim, Vero Beach, Fla., J. Astrauskas, Steyner, Ont., Z. Locke, San Diego, Cal., V. Dirsė, Otterville, Ont., M. Klovaitis, Cicerro, Ill., U. Karalius, Cicerro, Ill., M. Shwambaris, Gary, Ind.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja

Keleivio administracija

ARMIJAI SNIPINĖTI NEUŽDRAUSTA

Civilinių Laisvų Sąjunga buvo apskundusi Vyriausiam Tribunalui federalinį Chicago's teismą, kuris atmetė bylą prieš armijos snipinėjimą civilinių žmonių. Keletas organizacijų ir pavienių piliečių skundėsi, kad armijos agentai renka apie juos žinias. Bet Vyriausias Tribunalas ta skundą taip pat atmetė.

Pagyrūnais vadinami tik tie, kurie nemoka girtis.

darbą dirbti. Deja, militaristai nepaiso jokių įstatymų. Tą aiškiai parodė ir Vietnamo karas.

— Ale mudu nutolom nuo baudžios klausimo, Maiki. Ar daugiau neturi ką apie ją pasakyti?

— Baudžios istorija ilga, tėve. Bet palikim kitam kartui.

— Okei, Maik, aš ateisiu pas tave. O labai gudbai,

STATOMA "DANGAUS LABORATORIJA"

Kovo 30 d. JAV iššaus į erdvę raketą Saturnas, kurios viršutinėje dalyje bus įrengta vadinamoji "Dangaus laboratorija". Jos aukštis 40 jardų, turis daugiau nei 460 kub. jardų. Ji suksis 250 mylių aukštyje aplink žemę.

Joje skris 3 asmenys, kurie erdvėje išbus 28 dienas. Per tą laiką bus tiriama, kaip veikia žmogus ilgesnis buvimas erdvėje.

Kai pirmieji 3 astronautai sugrįš į žemę, tada išskris kiti 3. Ir jie ten bus jau 56 dienas, o trečioji pakaita laboratorijoje dirbs taip pat apie 2 mėnesius.

I laboratoriją astronautai skris įrengime, kurį iškels raketa, o grįždami į žemę jie patys savo "laivelį" nuvairuos į atitinkamą vietą.

Kai paskutiniai astronautai paliks laboratoriją, ji vis leisdamosi žemyn, pateks į žemės atmosferą ir sudegs, kaip meteoritas.

Neabejotina, kad ta laboratorija mokslininkams suteiks daug naujų žinių, kurios vėliau padės išrasti daugiau praktiškų dalykų.

SPECIALIAI DOVANOS SVENTĖMS I LIETUVĄ GAVEJAS NIEKO NEPRIMOKA

NETIKRI KAILIAI —

KAINA TIK \$108.00

Užsakykite šiuos prabangius ir šiltus pasakius vertės kailinius. Pasirinkite nuo minko (vienos spalvos ir dryžuoto), plačiauoodegių karakulų ir avikailių

10 SKARELIŲ \$51.90

5 vilnonės, didelių ar mažų gėlių ar turkiškų rasių, visokių spalvų, ir 5 šilkinės, visokių spalvų.

ORO PASTU \$63.40

5 DIDELĖS VILNONĖS

SKAROS \$96.00

54x54 colių su kutais, gražiais gėlių rasišiais

ORO PASTU \$113.00

SPEC. KOMBINACIJA

\$169.00

GERIAUSIOS

MEDŽIAGOS

VERTINGA DOVANA

3 jardi medžiagos vyrų žieminiam paltui, 100% vilnos, tiek pat moteriškos medžiagos moterių paltui, 3 1/2 jardi medžiagos vyrų elutei, 100% vilnos, 3 jardi tokios pat medžiagos moterių suknelei, 2 paklodes (dvigubai lovu), 2 pagalvė užvalkalai, 6 turkiški rankšluosčiai

SPECIALUS I \$62.00

10 sv. tanku, 10 sv. kvietinių miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. sukraus.

DAUG KITOKIŲ

VERTINGŲ DOVANŲ

Prasakykite veltui

ilustruoto katalogo!

UŽSAKLKITE TUOJAU

UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street

Fifth Floor

New York, N.Y. 10010

Tel. 982-1530

LABAI SVARBU

DEVĖTI DRABUŽIAI

Prasakykite specialaus

biuletenio!

Mes turime šito biznio

23 metų patyrimą ir

tūkstančius patenkintų

užsakytojų.

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Slapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina -- \$5.00.

Lietuviškai angliskais žodynas, Viliaus Peteraičio, 1 laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00

NAUJA AŠTUNTOJI PRADALGĖ

Keleivyje jau galima gau-guotą Aštuntąją Pradalgę, ti rašytojo K. Barėno redakurijoje yra 23 rašytojų prozos, poezijos ir dramos kūrinii. Kaina minkštais viršeliais \$4.50, kietais—\$5.00.

PATARIAMA ĮSIGYTI

K. Barėno

Atsitiktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50.

VLADAS POŽELA

JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI

Ką tik išleisti 1905 metų revoliucionieriaus, nepriklausomos Lietuvos įžymaus advokato, Seimo nario, ministro Vlado Poželos labai įdomūs atsiminimai. Kiekvienas ras juose įdomių dalykų. Kaina \$4.00. Tuoj įsigykite tą knygą. Ją galima gauti Keleivio administracijoje.

KETURIOS KIPRO BIELINIO KNYGOS

TIK UŽ DEŠIMTĮ DOLERIŲ

Pasinaudokite paskutine gera proga įsigyti visas 4 knygas, kurias parašė Lietuvos knygnešij karaliaus Jurgio Bielinio sūnus Kipras Bielinis:

Dieniojant, 464 psl.

Penktieji metai, 592 psl.

Gana to junga, 492 psl.

Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija, 309 psl.

Pirmosios trys knygos yra atsiminimai. Autorius jų turi labai daug, labai įdomių ir moka sklandžiai papasakoti. Jis, dar vaikas būdamas, su savo tėvu vežiojo draudžiamas lietuviškas knygas, uoliai dalyvavo 1905 m. revoliucijoje, sėdėjo už tai kalėjime, ragavo Sibiro katorgos, vėliau kibo į nepriklausomos Lietuvos pamatų statybą, seimuose atkakliai gynė laisvę ir teisingumą ir t.t. Maža teturime tokių atsiminimų knygų, kurios tiek praturtintų skaitytojo mūsų tautos praeities pažinimą.

Ketvirtojoje knygoje K. Bielinis labai vaizdžiai pasakoja apie bolševikų sukurtą teroro sistemą, jų tarymo mokslą ir baisią praktiką, apie pabaltiečių darbo stovyklas ir kt.

Visas tas 4 knygas galite gauti Keleivy tik už \$10.00.

KELEIVIO prenumerata-gera dovana

MOTERŲ SKYRIUS

EDVARDAS CINZAS

Ranka

(iš romano "Raudonojo arklio vasara")

(Tęsinys)

— Padidinom tėvo Garmoleno vaikų gvardiją. — pasakojo daktaras Rokas. — Dar vienas vaikas Jo Didenybės aukštųjų pulkui.

— Tai kiek jų dabar yra? — bandė lankstyti pirštus ir skaičiuoti Emilis, bet pagaliau vien tik pakratė rankas. — Ar senis vis dar tebevaikščioja rožančių vienoje rankoje ir nagaika kitoje? Vis odinėmis kelnėmis ir atmetęs galvą, kaip prūsų generolas?

— Pragyvens jis mus visus, Emili. Braška, linksta, bet vis nelūžta, kaip dainelėje sakoma.

— Mane tikrai pragyvens, bet tave kažin, — Emilis šypsojosi žmonėms ir pro atviras duris šviečiančiai saulei. — Tave, daktare, kai visas apsamanosi, žmonės atduos į Antverpeno zoologijos sodą.

— Kodėl? — nustebė daktaras Rokas.

— Satyras taip sako. Buvo atėjęs atsipaginti. Sakėsi vakar prisisiurbęs tiek vynu, kaip visa Lenkija. Kai užsiminiau apie jūsų ginčą, tai numojo ranka ir nusprendė, kad beždžionėms vieta ne kur kitur, o zoologijos sode.

— Aha! — susivokė daktaras Rokas.

— Taigi, kad aha! — juokėsi Emilis. — Satyras ir mirdamas tau neatleis, kad Kristų priskyrei prie šizofrenikų. Gerkite dar po stiklą, aš statau.

— Tu, kaip matau, ir pats gurkšnojai. — palingavo galvą daktaras Rokas. — Žinai, kad kenkia o...

— ...vistiškai ger! Dėl Dievo, nebekartink mano pasakutinių dienų! Ryt poryt ištiesiu kojas į duris, o tu vis dantis užkalbi. Lyg aš nesuprasčiau ir nejausčiau, kad slystų į duobę.

— Aš nuėjau į virtuvę nusiplauti rankų. Žanina atėjo iš paskos ir užmetė man ant peties rankšluostį. Aš įsiklausiau į jos trėkiojančią alsavimą. Karštas, vynu kvepiantis vėjelis kuteno mano sprandą.

Nežiūrėdamas į ją, nusišluosčiau rankas ir grąžinau rankšluostį. Ji nusiviedė tą rankšluostį ir sugriebė mane į glėbį. Aš išsigandau, kad Emilis neatitų į virtuvę, bet kraujas man suplūdo į galvą, ir aš grąžinau pabučiavimą. Paskui ji atsuko, prispaudė rankas prie degančių savo skruostų ir spruko laiptais į viršų.

— Aš pastovėjau prie laiptų, nivaliau lūpas ir grįžau į kavinę.

— Kur Žanina? — nustebė Emilis.

— Nuėjo į viršų. — atsakiau šypsodamasis ir žiūrėdamas į jo staiga sumerimus akis.

Mums išeinant, jis kažką prisiminė ir pasivijo mus prie durų.

— Mero lentiūvėje įvyko nelaimė. — tyliai pranešė. — Kažkokiam turkiui ar arabui nutrupino ranką. Meras skambino ir klausė, ar kavinėje nėra daktaro Rokso. Jis šūkavo ir keikėsi, kaip tikras viršila.

— Kurioje lentiūvėje? — susirūpino daktaras Rokas. — Jų bene penkios, tai į kurią dabar važiuoti?

— Paskambinkite į pilį ir sužinosite. — patarė Emilis. — Atsiliepiejau. Taip, sužiedimas sunkus. Tėvas atvežė vaikną į pilaite ir įsakė apverstai aukštyn kojomis vis: apylinkę, bet surasti daktarą Roką. Jį aikčiojo, verkėle no ir vis kartojė:

— Atvykite, daktare Rokas! Nedelsdamas atvykite. Jis numetė ragelį ir spruko pro duris. Aš išbėgau paskui jį.

— Važiuk į pilaite, o aš paruošiu gipsą. — įsakė ji man. — Mergina blaškosi, kaip pamišusi, reikia skubėti. — Moterys visada taip daro, kai tik pamato kraują. — Važiuk! Jeigu ji prarado galvą, matyti, reikala rimtas.

Vaikinas gulėjo ant sofos ir gurkšnojo džiną. Išblyškęs po ruda savo oda, nuo skausmo sukramtytomis lūpomis, bet per išdildus, kad vaitotų prieš moterį. Aš nuėmiau nuo jo rankos drėgnus skudurus ir akimirka žiūrėjau. Mo na glostė vaikiną veidą, rijo ašaras, bet negalėjo ištarti žodžio.

— Kodėl nevežėte jo į Bastognės ligoninę? — paklausiau, sutramdęs staiga kilusį pyktį. — Atsakykit, pvelniū! Aš turiu žinoti, kas čia darosi, nes nėra laiko verkšlenti.

— Vaikinas neregistruotas diaba... — išspaudė ji. — Prakeikta veislė! — šaukiau, keldamas vaikiną nuo sofos. — Reikia tuoj amputuoti ranką, o jūs girdote jį buržuazinio popiečio vnyliu!

Išvilkau jį į kiemą ir įstūmiau į džipą. — Tai man nuplauti ranką? — pasibaisėjo jis. — Aš neduoti pauti ranką!

Janis Rainis
(1865-1929)

JŪS GALIT...

Jūs galite sunaikinti šį silpną kūną.
Sulenkti šį liemenį ir kaulus laužti,
išdurti akis, kurios nenori snausti,
Ir traukinti sąnarius — tegu pražūna;

Jūs galite dvasią kančiomis sugniaužti,
Kad ji iš didžio skausmo imtų rėkti:

Kitiems tą skausmą leist pajusti, —

Bet viena jūs negalite pasiekti:

Dvasia — laisva, atgims vėl saulėn lėkti.

Iš latvių kalbos vertė K. Korsakas

Milijonas drabužiams

Sunku patikėti, bet Boston Herald American bendradarbis Fred Sparks po nuodugnių studijų priėjo išvadą, kad 1.000 moterų pernai drabužiams ir papuošalams išleido ne mažiau kaip po \$200.000, o iš jų mažiausiai tuzinas — daugiau nei po \$1 milijoną.

Pirmoje vietoje yra Persijos ir Tailando karalienės, trečioje — Jackie Onassis (buvusi Kennedienė), ketvirtoje žymioji filmų aktorė Elizabeth Taylor.

Persijos karalienė Paryžiuje už vieną suknelę sumoka po \$10.000, kai tuo tarpu milijonai moterų tiek neišleidžia drabužiams per visą savo gyvenimą.

Tailando karalienė, rengdamasi važiuoti į Europą, iš Paryžiaus išsikvietė garsų madų kraituvės savininką Balmain ir užsakė jam 200 suknelių ir kitų, sumokėdama už tai \$500.000. Viena suknelė buvo papuošta deimantais iš karalienės kolekcijos, ir kai karalienė tą suknelę užsivilkdavo, ji buvo saugojama, kaip Fort Knox (ten, kur saugojamas Amerikos auksas).

Vokiečių turtuolio Harungo žmona pernai Patou Paryžiaus madų kraituvei sumokėjo \$500.000, graikių turtuolio Niarchos žmona išleido mažiausiai \$350.000, sumokėdama net už rankinuką ne mažiau kaip \$200.

Moka skudurams išleisti per metus \$400.000 ir Ispanijos diktatoriaus dukraitė, stekėjusi už Don Alfonso de Burbon.

Ir neteko sąmonės. Tačiau kai atvažiavome prie daktaro Rokso namelio, jis atsigavo ir vėl pradėjo šaukti, kad neduos nuplauti rankos. Mes įnešėme jį į vidų ir paguldėme. Gavęs morfijaus injekciją, nurimo ir leidosi stumdomas, kaip mieguistas vaikas.

Rengenas niekais pavertė paskutines viltis: abu kaulai buvo sutrupinti iki pat alkūnės. Daktaras Rokas atsiduso ir nuėjo prie telefono. Aš supratau, kad jis iškviės iš Bastognės greitąją pagalbą.

(Bus daugiau)

(Ši Eduardo Cinzo romano ištrauka perspausdinama iš literatūros metrašio "Aštuntosios Pradalgės", kurią galima gauti ir Keleivio administracijoje. Kaina minkštųjų viršelių \$4.50, kietais — \$5.00. Išleido Nidos Knygų Klubas Londone, Anglijoje).

to projekto likimas, dar patysysime.

Pagal tą projektą apsidrausti būtų galima prieš vėdybas arba tuoj po jų. Draudimas aprūpinti vaikus skyrybų atveju, o bevaikiai apdraudę galėtų panaudoti kitoms reikals.

Sumanymą smarkiai remia organizacija, kuri rūpinasi persikyrusių moterų likimu, o jo priešininkai bijo, kad, esant tokiam draudimui, skyrybų skaičius dar padidėtų.

Skyrybos jau ir dabar smarkiai daugėja. Štai 1962 m. skyrybų buvo 413.000, o 1972 m. tas skaičius pakilo iki 768.000.

ATSIUNTE PAMINETI

Gina Čepkauskienė dai-

nuoja. Ilgo grojimo stereo plokštelė. Joje yra 13 įdai- nuotų dainų, iš jų 7 lietuvių kompozitorių. Kaina \$6.00. su atsiuntimu \$6.75. Išleido Les Enterprises Belle-Arti Engr., P.O. Box 122, LaSalle 650, Que., Canada.

V. VILKO ĮPĖDINIAMS

Praeitais metais rugsėjo mėn. New Yorko apylinkėse mirė Vincas Vilkas, Amerikoje žinomas kaip William Wolfe, palikdamas apie trisdešimt tūkstančių dolerių vertės turą.

Artimiausia giminaitė buvo Anna Vaitkevičius-Wat- kering gyvenusi 6 Summer St., Lawrence, Mass., bet ir jos gyvenamoji vieta šiuo metu nežinoma.

Velionis buvo gimęs 1883 m. rugsėjo 23 d. Ukmergės apskrityje.

Giminės arba apie juos ka- žinantieji malonėkite rašyti Lietuvos generaliniam konsulatui New Yorke:

Consulate General of Lithu- ania,

41 West 82nd Street,
New York, N.Y. 10024

AUTOMATINIAI BANKO
KASININKAI

Siekdami pagreitinti dar- bą, sumažinti tarnautojų ka- čius ir geriau apsisaugo- ti nuo plėšikų, Amerikos bankai numato įsitaistyti au- tomatus, kurie pavaduotų labartinius kasininkus.

Tokie elektroniniai auto- matai galės veikti ištisas 24 valandas ir atlikti net įvai- riausias operacijas, patar- audami klientams. Turin- tis atitinkama magnetinė kortelė žmogus galės be jo- kio tarnautojo pagalbos įsi- lėti į banką pinigų ar rei- talingą sumą išsiimti bei pasiskolinti.

Bus sunku ir plėšikams oki banką apiplėšti, nes ame nebus tarnautojų, ku- riems gali įsakyti sudėti pi- nigus į kerpšį, o automato okiu ginklų neišgausins.

Tokio automatinio kasi- ninko įrengimas kaštuos a- pie \$34.000.

KAS TAISO NUOTAIKĄ
DARBE?

Ivairūs psichologai nagri- nėja klausimą, kaip page- rintai darbininko nuotaiką, kad jis dirbdamas mažiau pavargtų ir daugiau paga- mintų. Jie jau pateikė visą eilę siūlymų, prirašė tuo rei-

kalu ilgų studijų. Bet unijų vadovybė pareiškė, kad ge- riausia darbininko nuotaiką pakelia stambios sumos at- lyginimo čekis...

DIEVO KARALYSTĖS ŽINIOS

Tema:

Dievo karalystė ir jos ženklai priežastys

Tęsinys 7

Tegul apie tai paliudija mum Jungtinių Valstijų Patentų ofi- sas, o taip pat ir kitų šalių už- rašai, ypatingai apie tai, kas į- vyko praeitais pėkiasdešimtyje metų. Dirbtinis garinis žibalas buvo išrastas 1875 m. ir tais pačiais metais buvo išrastos masi- nos padirbimui dirbtinio ledo. Telefonas buvo išrastas 1876; fonografas ir garso įrašymo ma- šina 1877; patobulinti dviračiai 1884; kodaksas 1888; be arklų varom- mos karietos 1889.

Tik paskutiniame dvidešimt- metyje medicinos mokslų pavy- ko atskirti plaučių džiuvos, pa- siutimo, choleros, difterijos ir tetanus bakterijas. Oru išpučia- mos padangos buvo išrastos 1890 m., eksrays ir motociklai 1895; violeti spinduliai ir bevielės tele- grafai 1896; radiumas 1898.

Diridžibliniai orlaiviai buvo išrasti 1901; kiti gi lėktuvai — 1905 m. Šitam pačiam laikui mes galime paskaičiuoti dar ra- šymui mašines, pinigų saugo- jimui sėpas, krutamuosius pa- veikslus, sudėjimo mašinas, gat- vėlurius, radijo transliavimą ir daug kitų išradimų. Be to, dar pasirodė žymi pažanga medic- nos ir kitose mokslo šakose.

Apie tokį žinojimo padauge- jimą "pabaigos laikų" pranašavo pranašas Danielis 12:1-4.

Pranašas Izaijas 35-me savo pranašystės skyriuje pranašau- ja apie ateistimo laikus, saky- damas: "Apleista ir neperaina- ma šalis linksminsis, tyruma džiaugsis ir žydės kaip rožė. Sausa šalis pavirs lūnu ir iš- džiūvusi šaltiniais". Klimato permains įvyksta ne tik Pale- stinoje, bet ir kitose šalyse. Žmo- gaus istorijos laikais vakarinis Pietų Amerikos pajūris būdavo persausas ir nederlingas. Pasta- risiais gi keleriais metais Equa- dorius, Peru ir Chile turėjo per metus virš 100 colių lietaus, ir tasai išdžiūvęs pajūris pražydė- jo kaip rožė.

Cia vėl reikia atsiminti Vieš- paties pažadėjimą: "Aš atver- siu kabus ir lenkimuose upių ir šaltinių laukų viduryje, pa- versiu tyrumą į vandens lūnus ir neperainamąją šalį į vandens upelius. Aš duosiu tyrumą ked- rų, akacijų, mirtų ir alvme- džių, pasodinsiu tyruose daug eglių, vinkšnų ir skirpstų, kad visi kartu matytų ir suprastų, jog tai padarė Viešpaties ranka ir tai padarė Izraelio šventasis" — Iza. 41:18-20.

Tuos dalykus labai gražiais žodžiais aprašė pranašas Izaijas vienuoliakme savo pranašystės skyriuje: "Tuomet vilkas gyvens su a- viniu, leopardas gulės su o- žiuku; versis, liūtas ir avis bu- drauge ir mažas vilkas juos ga- nys. Jautis ir meška drauge ga- nysis, kartu išsės jų jaunik- liai, ir liūtas es šiaudus kaip jau- tis. Žindomas kūdikis žais ant angies urvo, ir nujuunkintasis kis savo ranką į bazilisko drėvę. Jie nekenks ir neužmuš visam ma- no šventajame kalne, nes žemė pa- sidarė pilna pažinimo Viešpa- ties taip, kaip vanduo uždengia juos duoną." — Iza. 11:6-9.

Kiekvienas, kuris myli tiesą ir neapkenčia neteisybės, su mie- lu nori priims teisingus Dievo patvarkymus ir pasiduos jo tei- singai valdžiai. Kurie gi nuola- tos priešinsis ir nenorės klausyti "visų dalykų atraujinimo laikais", bus pražudyti antra mirtimi, kaip parašyta Ap. D. 3:22-23. "Teisybė ir teismas Dievo sosto pamatas". Jo žemi- koje Karalystėje "iš teisybės bus padaryta taisyklė (linija) ir iš teismo lyginimo įrankis" (I- za. 28:17). Ir kiekvienas turės laikytis tos taisyklės. Nelygybė nebeturės vietos, bet kiekvienam bus daroma teisybė be jokio skirtumo. Žinojimas, ir išmintis ir išmanymas dauginsis, o svar- biausia bus tas, kad kiekvienas turės progos mokytis tikrai pa- žinti gyvąjį ir tikrąjį Dievą, kurio pažinimu gaunamas amži- nasis gyvenimas. — Jono 17:3.

Kas domitės Tiesa, mes pri- siusim veltui spaudos. Kreipki- tės šiuo adresu:

Lithuanian Bible Students,
212 E. 3rd Street,
Spring Valley, Ill. 61362.
(Skelbimas)

GAVOME RIBOTĄ SKAI-
ČIŲ "NIDOS" SIENINIO
NUPLĖSIAMO SU PASI-
SKAITYMAIS KALENDO-
RIAUS. KAINA \$3.50.

Skaitykite
šias knygas

LIETUVIŲ LITERATŪ-
RA SVETUR, 697 psl. Joje
rašo A. Vaičiulaitis apie po-
eziją, K. Keblys apie roma-
ną, R. Šilbajoris apie novelę,
S. Santvaras apie dramatur-
giją, V. Kulbokas apie kriti-
ką, J. Girmius meta žvilgs-
nį į visą tą literatūrą apla-
mą ir šio kūrybos laikotar-
pio problemas, Č. Gricevi-
čius paruošė išleistų knygų
sąrašą. Kaina \$10.

LIETUVOS ISTORIJA,
VI-jį laidą, parašė dr. Van-
da Daugirdaitė-Sruogienė,
414 psl., daug paveikslų, ke-
li žemėlapių, tvirtai įrista.
Kaina \$6.

Lietuvos konstitucinės tei-
sės klausimais, parašė Kos-
tantinas Račkauskas, 178
psl., kaina \$2.

Antano Škėmos raštų II t.
(dramos veikalai — Julija,
ir kiti, Zvekidė, Kalėdų
Živilė, Pabudimas, Vienas
vaizdelis, Ataraxia), 440
psl., kaina \$6.00.

Amerikos lietuvių politika,
parašė dr. K. Šidlauskas, į-
vadas dr. P. Grigaičio, kai-
na \$1.50.

Rimai ir Nerimai, Vaiž-
ganto, 55 psl. kaina \$2.00.

12 knygų už \$2

Atsitiktinio kareivio užra-
šai, J. Januskio atsiminimai,
127 psl., kaina \$2.00.

Stepono Strazdo eilėraš-
čiai, 159 psl., kaina \$2.50.

Murklys, apysaka vaikam,
parašė Antanas Giedrius,
130 psl., kaina \$1.80.

Juodojo pasaulio sukili-
mas, parašė Stasys Michel-
onas, 127 psl., kaina \$2.00.

Tikra teisybė apie Sovietų
Sąjungą (parašė J. Janu-
kis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė
kun. Fox, 58 psl., kaina 25
centai.

Ar laivo visuotinis tvanas,
64 psl., kaina 25 centai.

Zemaitės raštai karės me-
tu, 126 psl., kaina 50 centų.
Juozas Stalinas, 32 psl.,
kaina 25 centai.

Zalgirio mūšis, parašė dr.
Daugirdaitė - Sruogienė, 24
psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E.
Vandervelde, 24 psl., kaina
10 centų.

Demokratinio socializmo
pradai, (S Kairio įvadas),
64 psl., kaina 50 centų.

Socialdemokratija ir ko-
munizmas (K. Kaušio), 47
psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, ju kaina
\$11.40, bet visos kartu pa-
nuodamos už \$2.

Vietinės žinios

RANDOLPHO AUKŠT. MOKYKLOS SALESE

Memorial Park Way, Randolph, Mass.,

1973 m. vasario 10 d. nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro

įvyks

SALFASS Rytų apygardos

ŽIEMOS ŽAIDYNĖS

(Krepšinio ir tinklinio)

Rungtyniaus 18 komandų iš New Yorko, Philadelphijos, Hartfordo, Worcesterio ir Bostono.

Tę pačią dieną 8 val. vak. So. Bostono Lietuvių Pil. dr. jos III aukšto salėje — šokiai sportininkams pagerbti.

Įžanga sportininkams \$1, nesportininkams \$2. Rengėjai:

LSS "Grandis" ir SBLP klubo krepšininkai

šiūnas padarė platų pranešimą apie saulės veiklą ir daugelį kitų saulės liečiančių klausimų.

Po posėdžio svečiai buvo Sležų malonai pavaisinti. Jie išvyko apgailestaudami, kad trumpas ir nepatogus savaitgalio laikas nedavė progos apžiūrėti miestą ir aplankyti lietuviškas įstaigas.

Koresp.

M. Jansonienė prisiminti

Vasario 13 d. sueina mėnuo, kai mirė dr. E. Jansonas žmona Marija Jansonienė, buv. "Aldronės" vilos savininkė Cape Code. Mums praneša, kad vasario 13 d. už velionę bus laikomos pamaldos So. Bostono Šv. Petro liet. parapijos bažnyčioje, o taip pat Hyannis, Osterville ir kt. Cap Code.

Dr. Ed. Jansonas, po žmonos laidotuvių porą savaitę pailsėjęs sūnaus šeimoje, šiuo metu vėl gyvena Centerville, Cape Cod, Mass.

Mirė M. Janušauskienė

Vasario 4 d. mirė Elenos Vasyliūnienės motina Marija Janušauskienė, 92 m. amžiaus. Laidonama trečią dieną, vasario 7 d., 9 val. ryto iš Cambridge bažnyčios.

Gili užuojauta jos dukrai Elenai ir žentui Izidoriui Vasyliūnams.

Girdesim sol. D. Stankaitytė

Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo pavaršiniame koncerte balandžio 29 d. So. Bostono Lietuvių Piličių d. jos trečiojo aukšto salėje programai atlikti yra pakviesta solistė Dana Stankaitytė, Chicago Lietuvių Operos primadona, kuri yra atlikusi pagrindines roles operose "Aida", "Dana", "Jūratė ir Kastytis" ir kt. Perna sol. D. Stankaitytė su sol. St. Baro buvo pakviesta į Australijos "estival", kuriame ji susilaukė didelio įvertinimo. Ta proga ji koncertavo eilėje Australijos lietuvių kolonijų.

Rengiamame koncerte D. Stankaitytė šalia kitų dalykų atliks ištraukas iš lietuviškų operų: J. Karnavičiaus "Gražinos", J. Gaidelio "Danos", K. V. Banaičio "Jūratė ir Kastytis".

Solistei akompanuos kompozitorius Jeronimas Kacinskas. Tai reto lygio koncertas.

KALENDORIUS PARENGIMŲ

Vasario 10 d. 9 val. ryto Randolpho aukšt. mokykloje Rytų apygardos žiemos žaidynės (krepšinio ir tinklinio), o vakare So. Bostono Lietuvių Piličių d. jos salėje krepšininčių klubo šokių vakaras.

Vasario 18 d. So. Bostono Lietuvių Piličių d. jos III-a. aukšto salėje. Altos rengiamas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukakties minėjimas.

Gegužės 5 d. So. Bostono Lietuvių Piličių d. jos III-a. salėje Pabaltiečių draugijos vakaras.

Vasario 25 d. 3 val. po pietų New England konservatorijos mažojoje salėje Iz.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

16 dienų

Kaina nuo \$641.00

Vyksta: gegužės 23	liepos 18
birželio 6	rugpjūčio 8
birželio 27	rugsėjo 5
liepos 11	spalio 3
gruodžio 21	

Jungtis prie grupių galima Bostono ar New Yorko Lietuvoje šios grupės praleis po 11 dienų, Maskvoje arba Leningrade — 2 dienas ir Helsinkyje — 2 dienas.

GRUPĖJE DALYVIŲ SKAIKUS RIBOTAS — NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

393 West Broadway

Savininkė: Aldona Adomoniene

air fares subject to Government approval

KELIONĖS Į SKANDINAVIJOS VALSTYBES

16 ir 22 dienos

Kaina nuo \$598.10

Įvyksta iš Bostono ir New Yorko

Lankoma: Švedija

Norvegija

Danija

Suomija

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

FINNAIR, 20 Providence Street, Boston, Mass. 02116.

Tel. (617) 482-4952.

air fares subject to Government approval

ir V. Vasyliūnų koncertas.

Kovo 4 d. So. Bostono Lietuvių Piličių d. jos II ir III aukštų salėse Baltijos ir Žalgirio tūnų Kaziuko mūgė.

Kovo 11 d. So. Bostono Lietuvių Piličių d. jos III a. salėje Minkų radijo rengiamas talentų popietė ir "Miss Lithuania of N.E." balius.

Balandžio 8 d. 3 val. po pietų Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje parapijos choro religinės muzikos koncertas.

Balandžio 29 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piličių d. jos III aukšto salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo pavaršinis koncertas.

Gegužės 6 dieną 2 val. po pietų North Junior High School salėje Brocktone Šv. Kazimiero parapijos choro 75 metų jubiliejinis koncertas - banketas.

Spalio 21 d. So. Bostono Lietuvių Piličių d. jos III a. salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo rudens parengimas.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

BOKIME VISUOMET JAUNI, RYZTINGI IR KIE-

TAI TIKI, KAD MŪSŲ KOVA BUS LAIMĖTA.

STEFONAS KAIRYS

ALDRICH OIL COMPANY

130 Safford Street

Wollaston, Mass. 02170

Tel. 472-2086

Apsildymo įrengimai & APTARNAVIMAI

Aliejaus kuras

Aliejaus degikliai

Krosnys ir garo katilai

Vandens šildytuvai

Elektros tinklo įrengimas

Dorchester — So. Boston — So. Shore

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lapidau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

SAVAITRASTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiško skyrių, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiška mūsų laikų laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų. Visuomet atviras kiekvieno ruomoni, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS nieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudęs tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudęs mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

807 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

DEMESIO!

Vasario 16 d. (penktadienį) 12 val. prie miesto valdybos naujųjų rūmų bus iškelta Lietuvos vėliava.

Altos skyrius kviečia kuo daugiau bostoniečių dalyvauti vėliavos pakėlimo apieigose.

Jaunas piktadarys apiplėše M. Vaitkevičienę

Šeštadienį, sausio 27 d. apie 8 val. vak. So. Bostono gyvenanti Magdalena Vaitkevičienė ėjo į Supremmar-ketą iš Athens gatvės. Prie pat įėjimo kažkas iš užpakalio čiupo jos rankinuką, ir kai ji atsisuko, piktadarys jau buvo toli nubėgęs. Tai keliolikos metų paauglys.

M. Vaitkevičienė buvo ne tik išgąsdinta, bet neteko ir rankinuko su jame buvusiais pinigais ir dokumentais.

Patartina moterims, ypač vakare, gatvėje būti labai atsargioms, atidžiai sekti, kas aplink vyksta, ir nesinėsioti su savim didesnių sumų pinigų bei svarbesnių dokumentų.

Ypač nepatartina rankinukje ar kišenėje drauge laikyti savo buto raktą ir kokių nors dokumentus su buto adresu.

Aukos Balfui

A. Girmius — \$20.
Po \$10: J. Dačys, O. Ivaš-kienė, V. Jakutis, A. Januš-ka, J. Jurėnas (antra dešim-tinė), dr. A. Krasiukėnas, J. Mikalauskas ir J. Rentelis.
Po \$5: St. Jančiuskienė ir A. Vakauzienė.
M. Švelnis — \$2.
Visiems jiems nuosirdi padėka.

Užbaigus vajaus laikotar-pį, norim dar karta pareikš-ti didžią pagarbą ir visiems kitiems, kurie savo aukomis parėmė Balfą.

Lapkričio mėnuo kasmet yra Balf vajaus mėnuo. Pastarasis Balf vajus Bos-tone nebuvo sėkmingas. Tad

jis buvo pratęstas gruodžio mėnesį. Per abu mėnesius vargstančių brolių vardu Balf prašymą teisingo tik 71 asmuo. Jie gražiomis sumomis parėmė Balfą (visi aukotojai buvo skelbiami Keleivyje), bet dar nesudarė pilnos tūkstantinės. Kitos gi panašios kolonijos buvo keleropai pralokusios.

Kad bostoniečiai per toli neatsilikytų, tai vėjus buvo pratęstas ir sausio mėn. Buvo tikėtasi, kad po švenčių žmonės bus atsigavę ir savo pareigą atliks. Ją atliko 10 asmenų. Taigi per tris mėnesius Balf prašymą tei-girdo tik 81 asmuo. Tai tik maža dalis lietuvių. O buvo kreiptasi atvirukais ir kiekviename Keleivio numonyje buvo primenama ir prasoma.

Nors vėjus baigtas, bet Balf duryr yra ištisus mė-nus atviras. Kas negalėjo anksčiau, gali savo auką į-teikti kiekviena proga. Su-ma nenustatyta: kiek kiek-kišenė išgali. Nereikia dro-vėtis ir maža aukele Balfą paremti. Jei visi aukos — di-delę sumą sudarys. Juk — "grūdus prie grūdo — pri-pildo aruodą".

Balf valdyba

Bostono šaulių svečiai

L.S.S.T. centro valdybos pirm. Vincas Tamošiūnas (iš Detorito) sausio 21 d. daly-vavo New Yorko Simo Ku-dirkos šaulių kuopos šven-tėje, kur buvo šventinama kuopos vėliava.

S. Kudirkos š. kuopos na-rio Vaclovo Butkio lydimas užpraėjusį savaitgalį atvyko į Bostoną ir apsistojo pas J. E. Valiukonius. Jie aplankė garbingus šaulius Mantau-tus ir šaulius Brocktone.

Sausio 28 d. pas J. Vana-gaičio šaulių kuopos pirm. A. Sležą buvo Bostono ir Brocktono šaulių kuopų val-dybų bei keleto svečių po-sėdis, kuriame pirm. Tamo-

Vietinės žinios

KAIP MINĖSIME NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO SUKAKTĮ?

Bostono lietuviai Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 55 metų sukaktį minės šia tvarka:

Penktadienį, vasario 16 d. 12 val. Lietuvos vėliava iškeliama prie miesto valdybos naujųjų rūmų.

Sekmadienį, vasario 18 d., 10 val. ryto iškilmingas pamaldos Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje.

Tą pačią dieną 2 val. popiet iškilmingas susirinkimas So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III aukšto salėje.

Susirinkime kalbės Lietuvos atstovybės Washingtono patarėjas dr. Stasys Bačkis ir kt. Meninę programą atliks komp. Juliaus Gaidelio vadovaujamas oktetas.

Minėjime bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams.

Bostono lietuviai kviečiami visur gausiai dalyvauti ir dosniai aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams.

Organizacijos pamaldose ir iškilmingame susirinkime dalyvauja su vėliavomis.

Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius.

Stelmokai ir Januškos išvyko į Floridą

Baltic Realty savininkas Vy. autas Stelmokas su žmona Skolastika išvyko 1 mėn. atostogų į Floridą.

Kartu su jais į Floridą išvažiavo ir Aniceta ir Antanas Januškos.

Elena Kuncaitenė ligoninėj

Elena Kuncaitenė praeitą savaitę buvo paguldyta į Carney ligoninę. Linkime greičiau pasveikti.

Auka Vasario 16 gimnazijai

Jadvyka Jankienė, dabar gyvenanti Floridoje, seniau buvusi Bostone Dramos ir muzikos d-jos Gabijos valdybos pirmininkė, pranešė, kad iš draugijos kasos likusių Vasario 16 gimnazijai pasiūsta \$300.

Sveikino ukrainiečius

Sausio 22 d. ukrainiečiai minėjo savo nepriklausomybės paskelbimo 55 metų sukaktį. Ta proga juos sveikino Altos Bostono skyriaus pirmininkas adv. Jonas Grigalus.

A. J. A.

Amžinybės iškeliavus

MARIJAI JANSONIENEI.

jos vyrui dr. Edvardui Jansonui, didžio skausmo prislėgtam, reiškiamo nuosirdžiausią užuojautą ir kartu liūdimę.

Ona ir Kazimieras Adomavičiai
Elena ir Jonas Valiukoniai

SOUTH BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBE penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais veikia

LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

NUO 3 VAL. POPIET IKI 10 VAL. VAKARO

- SKANI LIETUVIŠKA PICA
- VOKISKAS ALUS
- JAUKIAI ĮDEKORUOTOS NAUJOS PATALPOS
- LIETUVIŠKAS MALONUS PATARNAVIMAS
- TRIJŲ GENERACIJŲ LIETUVIŠKA MUZIKA

Šeštadieniais ir sekmadieniais
NUO 12:00 VAL. IKI 3:00 VAL.

LIETUVIŠKI PIETŪS

(Balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kt.)

Atsilankykite ir būsite maloniai nustebinti!

S.B.L.P. DRAUGIJOS VADOVYBĖ

IEŠKOME NAMŲ SAVININKŲ MOSŲ "GOLDEN PLATTER"

DALIŲ TARNYBOS PLANAS DABAR SIČLOMAS

V E L T U I

PILNAS PATARNAVIMAS

PER ISTISUS METUS VIEŠIEMS KVALIFIKUOTIEMS

NAMŲ SAVININKAM

Climatic

alyva

ir

Alyvos degikliai

Siltas vanduo

Tik dėl malonumo jums patarnauti, kaip naujiesiems alyvos šildymo klientams, mes duosime jums velni visokeriopą patarnavimą, įskaitant ir mūsų garsiąją "Golden Platter" apsaugą.

Išskaitant ir kasmetinį alyvos degiklio (burner) remontą.

7 7 3 - 4 9 4 9

S O. S H O R E

ARBA

4 3 6 - 1 2 0 4

B O S T O N

* 24 valandų patarnavimas

* Automatinis alyvos teikimas

* 19.9 už galoną

JEI NORITE, IŠSIMOKĖTINAI

FORTUNA FUEL CO.

470 ADAMS ST., QUINCY

(Tuoj už Hollow)

40 metų patirtis vis geriau jums patarnauti

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

144 Milbury St.

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai aušina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvai. labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Senas parvirsta ir negirtas.

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieriaus Sietai
Stiklas Langams
Visos reikmenys namams
Reikmenys plumbieriui
Visos reikmenys daiktai

Telefonas: AN 8-2805

Dr. J. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

OPTOMETRISTAS

Valandos:

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Triedieniais nepriimama

447 BROADWAY

South Boston, Mass

Už nosies ne tik jaučius vedžioja.

Peter Maksutis

Carpenter & Builder

49 Church Street

E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalymus, remontą ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite vienas iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Triedieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Nerasi medžio be šakos, o žmogaus — be ydos.

A. J. NAMAKSI

Real Estate & Insurance

321 Country Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELIENĖS DAINŲ

PLOKSTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbiotos Kardeienės įdainuotų dainų ir arijų plokštele. Kaina \$6.00. Paštu nesiekiame.

Laisvės Varpas

Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.

AM1430 KC

Vedėjas PETRAS VISCINIS

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikvisti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

AND

TRAVEL INFORMATION

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siūnia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitas Rusijos okupuotas kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Prekės parduodamos nužemintomis kainomis.

Galima užsakyti rublių sertifikatų, automobilių, šaldytuvų ir pan.

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal

susitarimą telefonu.

389 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. išskyrus šventadienius ir sekms.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpildymas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

ATIDARYTAS NAUJAS SKYRIUS

740 Gallivan Boulevard, Dorchester, Mass. 02122

Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. ŠEŠTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

D A B A R

už mažesnius kaip \$1,000 dviejų metų įsipėjimo indėlius moka (iš tikrųjų tos rūšies indėliai duoda 6.27% pelno)

už visus kitus indėlius moka

6%

5 1/4%

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 109-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių.

Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.

Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš \$271,000,000

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintiems keliauti į Europą, Pietų Ameriką, Australiją ar į bet kurį kitą pasaulio kontinentą, praleisti atostogas Floridoje, saulėtose salose kaip Havajuose, Karibuose, Bermudų, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos pasikviesti į svečius — geriausia ir greičiausia patarnaus TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE. Čia visų lėktuvų bilietai (International and Domestic Air Tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skryties, męgtinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Rublių sertifikatų, automobilių, motociklų šaldytuvų ir kitus rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Trans-Atlantic Trading Co

(PODAROGIFTS INC. SKYRIUS BOSTONE)

Darbo valandos: Kasdien

9—5

Šeštadieniais

8—12

393 West Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis